

Studieklimatundersökningen

Resultatrapport 2015

Christoffer Wärn
Ole Karlsson

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
1 Inledning.....	2
1.1 Om enkäten.....	3
1.2 Om resultatrapporteringen.....	4
2 Bakgrundsinformation.....	6
2.1 Svarens fördelning (kön, modersmål och fakultet).....	6
2.2 Studerandenas egen aktivitet.....	7
3 Studieplanering och studierådgivning.....	9
3.1 Studiernas upplägg.....	9
3.2 Studierådgivning.....	11
3.3 Sammanfattning med konkreta åtgärdsförslag.....	14
4 Mina studiefärdigheter och min studieförmåga.....	15
4.1 Sammanfattning med konkreta åtgärdsförslag.....	18
5 Studiernas struktur och innehåll.....	19
5.1 Lärandemål.....	19
5.2 Utvärdering och återkoppling av kurser.....	21
5.3 Kursutbudet och andra studieförhållanden.....	22
5.4 Arbetsbörda och studietakt.....	23
5.5 Öppna kommentarer till studiernas struktur och innehåll.....	24
5.6 Sammanfattning med konkreta åtgärdsförslag.....	25
6 Studiemiljö.....	26
6.1 Atmosfären.....	26
6.2 Kränkande behandling, mobbning och diskriminering.....	27
6.3 Öppna kommentarer gällande studiemiljö och trakasserier.....	30
6.4 Sammanfattning och konkreta åtgärdsförslag.....	31
7 Mitt eget kunnande.....	32
7.1 Utvecklade kunskaper och förmågor.....	32
7.2 Kommunikativa färdigheter.....	34
7.3 Öppna kommentarer gällande det egna kunnandet.....	35
7.4 Sammanfattning med konkreta åtgärdsförslag.....	35
8 Framtiden.....	37
8.1 Planer för nästa läsår.....	37
8.2 Livet efter studierna.....	39
8.3 Val med nuvarande erfarenhet.....	40

8.4 Öppna kommentarer gällande framtiden.....	41
8.5 Sammanfattning med konkreta åtgärdsförslag	42
9 Separat sektion per enkät.....	43
9.1 Introduktionen till Åbo Akademi och studierna.....	43
9.1.1 Sammanfattning med konkreta åtgärdsförslag	46
9.2 Egenlärarverksamheten	46
9.2.1 Sammanfattning med konkreta åtgärdsförslag	48
9.3 Avhandlingen och handledningen.....	48
9.3.1 I vilket skede är avhandlingen?.....	48
9.3.2Handledning och stöd	49
9.3.3 Sammanfattning med konkreta åtgärdsförslag	53
10 Avslutning.....	54
10.1 Vad kan Åbo Akademi göra för att underlätta studerandenas studiesituation?	54
10.2 Uppmaning 2015.....	55

Figurer

Figur 1. Antal svar per fakultet för alla tre enkäter.....	6
Figur 2. Har du som ÅA-studerande deltagit i följande aktiviteter? Ja-svar i %.....	8
Figur 3. Studiernas struktur är sådan att det är möjligt att avlägga 60sp/år. Ja-svaren i %.....	9
Figur 4. Planering av studierna: Vilket påstående beskriver din situation bäst? Svaren i %.....	11
Figur 5. I studiefrågor har jag besökt eller kontaktat följande (även hjälp via enheternas webbsidor beaktas).	13
Figur 6. Om studietakten varit klart långsammare än planerat, vad beror det på? Ja-svar i %.	17
Figur 7. Utbildningens kvalitet. Bedöm huvudämnesstudierna på basis av dina två senaste studieår. Ja-svar i %.	19
Figur 8. Bedöm kursutvärderingen (under dina två senaste studieår för tredje och femte årets studerande).....	21
Figur 9. Har du (under de senaste två åren för tredje och femte årets studerande) fått följande information?.....	22
Figur 10. Praktiska studiearrangemang. Bedöm huvudämnesstudierna (på basis av de två senaste åren för tredje och femte årets studerande). Ja-svar i %.....	23
Figur 11. Bedöm magisterstudierna i förhållande till kandidatstudierna (femte årets studerande).....	24
Figur 12. Bedöm atmosfären vid din utbildning. Ja-svaren i %.....	26
Figur 13. Ifall du blivit kränkt eller diskriminerad, hur ofta har det hänt? Antal svar.	28
Figur 14. Har dina studier utvecklat följande kunskaper? Ja-svaren i %.....	32
Figur 15. Har dina studier utvecklat följande förmågor? Ja-svar i %.....	33
Figur 16. Har dina studier utvecklat följande kommunikativa färdigheter? Ja-svaren i %.....	34
Figur 17. Min hösttermin 2015 om det går som jag planerat (första årets studerande).....	37
Figur 18. Min hösttermin 2015 om det går som jag planerat (tredje årets studerande).....	38
Figur 19. Min hösttermin 2015 om det går som jag planerat (femte årets studerande).	39
Figur 20. Hur ser du på livet efter studierna (första årets studerande)?	39
Figur 21. Min utbildning har gett mig färdigheter. Ja-svaren i %.....	40
Figur 22. Vad skulle du välja för studieinriktning med din nuvarande erfarenhet?	41
Figur 23. Vilka 1-3 faktorer var de viktigaste bakom valet att söka till ÅA (första årets studerande)?	43
Figur 24. Studieorientering och infoguides. Ja-svaren i %.	44
Figur 25. Träffade du personligen en studenttutor i början av studierna?.....	45
Figur 26. Ifall du träffat din egenlärare, vilka teman har behandlats och vilka borde behandlas? Andelen är räknad från de 143 av 199 (71,9 %) som uppgivit att de träffat sin egenlärare.....	47
Figur 27. Bedöm nuläget av kandidatavhandlingen (tredje årets studerande).	48
Figur 28. Bedöm nuläget för avhandlingen pro gradu/diplomarbetet (femte årets studerande).	49
Figur 29. Då arbetet inleddes fick jag en handledare (tredje årets studerande). Ja-svar i %.	49
Figur 30. Påståenden gällande arbetet med kandidatavhandlingen (tredje årets studerande).	50
Figur 31. Påståenden gällande arbetet med avhandlingen/diplomarbetet (femte årets studerande).....	51
Figur 32. Har du dragit nytta av följande stödformer? Ja-svar i %.....	52

Tabeller

Tabell 1. Studierna är uppbyggda så att det är möjligt att avlägga 60sp/år. Andel svar per fakultet och årskurs.....	10
Tabell 2. I dina studier, har du behövt råd och hjälp med följande ärenden? Svaren i %, inom parentes svaren 2014.	12
Tabell 3. Studiernas framskridande. Svaren i %, svaren 2014 inom parentes.....	15
Tabell 4. Har du upplevt osund stresskänsla p.g.a följande orsaker? Svaren i %, svaren 2014 inom parentes.....	16
Tabell 5. Kurserna uppfyller sina lärandemål. Svaren i % per årskurs och fakultet.	20
Tabell 6. Bedöm studiernas belastning (på basis av de två senaste åren för tredje och femte årets studerande).....	23
Tabell 7. Förekommer det orättvis/kränkande behandling eller mobbning vid ditt ämne/utbildning?.....	27
Tabell 8. Av vem och varför har du blivit kränkt eller diskriminerad?.....	28
Tabell 9. Hurudana trakasserier har det varit fråga om? Antal svar.	30
Tabell 10. Precisering gällande trakasserier. Antal svar.....	30
Tabell 11. Har du personligen träffat en egenlärare? Svar per fakultet.....	46
Tabell 12. Egenlärarverksamheten har varit nyttig för mig. Svar per fakultet.	47
Tabell 13. Vilken typ av handledning eller stöd har du upplevt i avhandlingsprocessen och hur många gånger har du deltagit?	52

Sammanfattning

- Studieklimatundersökningen besvarades av 483 personer eller 28,4 % av utskicket. Resultatet är aningen bättre än 2014 (27 %).
- Av första årets studerande svarade 199 studerande/27,4 %, av tredje årets 163 studerande/30,2 % och av femte årets 121 studerande/27,8 %.
- Andelen första årets studerande som varit aktiva i studentföreningar har stigit en del sedan förra året, vilket innebär att situationen är betydligt bättre än för några år sedan.
- Andelen första årets studerande som angivit att de inte kontaktats av en egenlärare är ungefär som förra året (8,5 % jämfört med 9 % 2014).
- Liksom tidigare år anser många att studieorienteringsveckan är intensiv och att mängden information gör att en del går förbi och har glömts bort i det skedet då det skulle behövas.
- Jämfört med tidigare år ansåg en större andel första och tredje årets studerande att det är möjligt att avlägga 60sp/år, men endast 59,5 % av femte årets studerande uppgav att det är möjligt.
- Speciellt tredje och femte årets studerande uppgav att de upplevt osund stresskänsla till följd av ogjorda studieprestationer.
- Nivån på kurserna ansågs vara lämplig
- Många uppgav att arbetsbördan är ganska ojämnt fördelad mellan olika kurser och mellan olika perioder.
- Studerandena efterlyste tydliga instruktioner för vad som förväntas av dem i såväl kurser som avhandlingsarbetet.
- Studerandena ansåg att kraven på kurserna varierar mycket och att samma antal studiepoäng inte alltid innebär samma arbetsmängd.
- Mer feedback på skriftliga uppgifter önskas.
- Studerandena önskar också mer förberedelser för avhandlingsskrivande och tydliga instruktioner för vad som förväntas av dem.
- Drygt 80 % av de som svarade ansåg att kurserna uppfyller sina lärandemål
- 82,9 % av tredje årets studerande hade genomfört eller påbörjat kandidatavhandlingen och av femte årets studerande hade 66,2 % genomfört eller påbörjat arbetet med pro gradu-avhandlingen/diplomarbetet.
- 86,9 % av första årets studerande uppgav att ÅA var deras förstahandsval och de flesta hade fattat ett självständigt beslut för några år sedan. 9,0 % fattade beslutet efter att ha besökt ÅA.
- 70,6 % av tredje årets studerande och 66,9 % av femte årets studerande skulle välja ÅA på nytt med den erfarenhet de har idag.

1 Inledning

- Vad är studieklimatundersökningen?
- Varför görs studieklimatundersökningen?
- Hur görs studieklimatundersökningen?
- Hur presenteras resultaten?
- Vilka ändringar eller särskilda inslag finns i årets enkät?
- Vem ansvarar för studieklimatundersökningen?

Studieklimatundersökningen utgör en del av akademins system för studentrespons. Utöver studieklimatundersökningen ingår kursutvärdering och enkäter till utexaminerade i systemet för studentrespons. Tillsammans utgör enkäterna en central beståndsdel i Åbo Akademis kvalitetssystem.

Enkäten har flera avsikter. Den första är givetvis att få information om hur studerandena uppfattar sin studietid. En annan aspekt är att få in konkreta förslag och idéer som stöder akademins utveckling av verksamheten. Den tredje avsikten är att via frågorna göra studerandena medvetna om att studierna har flera syften. Förutom sakkunskap ska studerandena uppöva olika former av allmänna färdigheter under studiernas gång. Avslutningsvis vill akademien via frågor om studerandena använt sig av akademins olika stödfunktioner göra dem uppmärksamma på vilka alla former av hjälp som erbjuds (studierådgivning, studiepsykologer, trakasseriombudsmän etc.) och att de inte behöver sitta ensamma och fundera på olika frågor.

Hur använder vi enkätens material?

Material publiceras i form av den här huvudrapporten som främst presenterar det kvantitativa materialet blandat med studerandenas kommentarer. Den egentliga användningen är att utveckla utbildningarna i samråd mellan aktörerna. Vid analysen av materialet lyfts vissa åtgärdsförslag fram och kommuniceras till fakulteterna. Arbetet med åtgärdsförslagen följs upp följande höst, då fakulteterna rapporterar om årets verksamhet. På så sätt får ledningen information om pågående utvecklingsprojekt, god praxis som kan spridas vidare och utvecklingsbehov.

Via personalutbildningar sprids studieklimatundersökningens resultat i form av både statistik och god praxis. I studieklimatundersökningen får studerandena också nominera årets handledare samt motivera varför de tycker att hen är speciellt bra. Uppgifterna är avgörande då årets handledare vid Åbo Akademi väljs.

Materialet från både studieklimatundersökningar och arbetslivsenkäter erbjuds också till akademins ämnen och fakulteter som underlag för avhandlingsarbeten. Som exempel kan nämnas att det vid andra universitet i Finland gjorts analyser av motsvarande material t.ex. genom att undersöka hur allmänfärdigheter uppövats eller hur något visst ämnes utexaminerade placerat sig på arbetsmarknaden. På det här området hoppas vi på framsteg nu då databanken har resultat för flera år.

1.1 Om enkäten

Forsknings- och utbildningsservice/Lärandestöd riktade 23.4–14.5.2015 en enkät till en definierad grupp av studerande, sammanlagt 1700 personer. Frågorna gällde studierna, lärande och studiemiljön. Sammanlagt 483 studerande valde att svara på enkäten. Den här rapporten presenterar resultat ur enkäten inklusive analyser av vissa svarsmönster. Motsvarande enkät har genomförts 2009-2014. Avsikten är att få ett material ur vilket det går att observera trender i studerandenas svarsmönster. På basis av resultaten från de tidigare enkäterna har vi dock valt att ändra på en del frågor. Orsaken är t.ex. att frågan tolkats fel eller att svaret inte gett avsedd nytta. Förändringarna och begränsade personalresurserna gör att trendanalysen är utmanade och skulle kräva projektsatsningar. I år har vi gjort en noggrannare analys för frågorna om studiernas struktur och innehåll.

Studieklimatenkäten består av tre enkäter och den riktas till första, tredje och femte årets studerande. Enkäten är identisk för alla tre grupper förutom för en svarssektion. För första årets studerande finns en sektion om studieorienteringen. Tredje årets studerande har en sektion om kandidatavhandlingen och dess handledning medan femte årets studerande har en sektion om avhandlingen pro gradu och dess handledning. Tidigare år har det funnits ett specialtema för undersökningarna, men detta år har den sektionen lämnats bort.

Totalt bestod enkäten av åtta sektioner:

- 1) Bakgrundsinformation
- 2) Studieplanering och rådgivning
- 3) Mina studiefärdigheter och min studieförmåga
- 4) Studiernas struktur och innehåll
- 5) Studiemiljö
- 6) Mitt eget kunnande
- 7) Framtiden
- 8) Alternativ sektion per enkät (introduktion till studierna/kandidatavhandling/pro gradu-avhandling)

Studerandena hade möjligheten att besvara den webbaserade enkäten under tre veckor. Uppmaning om att delta skickades ut fyra gånger (då enkäten skickades ut och i början av varje vecka) via e-post. Enkätfrågorna fanns endast på svenska.

Enkäten för första årets studerande skickades till 725 personer som påbörjat studierna på hösten 2014 och varit närvaroanmälda under hela året. Till gruppen räknas även studerande som antagits 2012 eller 2013 men varit frånvaroanmälda två år (2012) eller ett år (2013).

Enkäten för tredje årets studerande skickades till 540 personer som påbörjat studierna på hösten 2012 och varit närvaroanmälda i tre år. Till gruppen räknas även studerande som antagits 2010 eller 2011 men varit frånvaroanmälda två år (2010) eller ett år (2011) men därefter varit närvaroanmälda.

Enkäten till femte årets studerande skickades till 435 personer som påbörjat studierna på hösten 2010 och varit närvaroanmälda i fem år. Till gruppen räknas även studerande som antagits 2008 eller 2009 men varit frånvaroanmälda två år (2008) eller ett år (2009) men därefter varit närvaroanmälda. Femårsenkäten skickades även till studerande som påbörjat magisterstudier på hösten 2013 och varit närvaroanmälda i två år. Till gruppen räknas även studerande som antagits 2011 eller 2012 men varit frånvaroanmälda i två år (2011) eller ett år (2012) men därefter varit närvaroanmälda.

1.2 Om resultatrapporteringen

Rapporten består av en resultatrapportering som följer enkätens rubriksättning. Under varje rubrik presenteras ett urval av resultatet från de tre enkäterna. Resultaten från de tre enkäterna redovisas oftast i en och samma figur. I många fall där frågorna förvarats oförändrade finns också en årsjämförelse. Eftersom de tidigare institutionerna slagits ihop till fyra fakulteter fr.o.m. 1.1.2015 är det inte möjligt att jämföra resultaten institutions-/fakultetsvis såsom tidigare år. Årsjämförelser görs endast då hela materialet tas i beaktande. I likhet med förra årets rapport om Studieklimatundersökningen har vi valt att inte tolka resultaten lika mycket som tidigare år, utan i stället valt presentera fler tabeller och diagram som läsaren själv kan analysera. För fakulteterna används de vedertagna förkortningarna enligt följande:

- FHPT: Fakulteten för humaniora, psykologi och teologi
- FPV: Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier
- FSE: Fakulteten för samhällsvetenskaper och ekonomi
- FNT: Fakulteten för naturvetenskaper och teknik

Studerandenas kommentarer presenteras som sådana trots att de ibland innehåller om inte sakfel så åsikter som avspeglar att studerandena inte känner till verksamhetens förutsättningar. Å andra sidan så är det studerandenas sak att komma med önskemål och utbildningarnas sak att bedöma realismen i dem.

Resultatrapporteringen i den här rapporten har genomförts av Forsknings- och utbildningsservice/Lärandestöd.

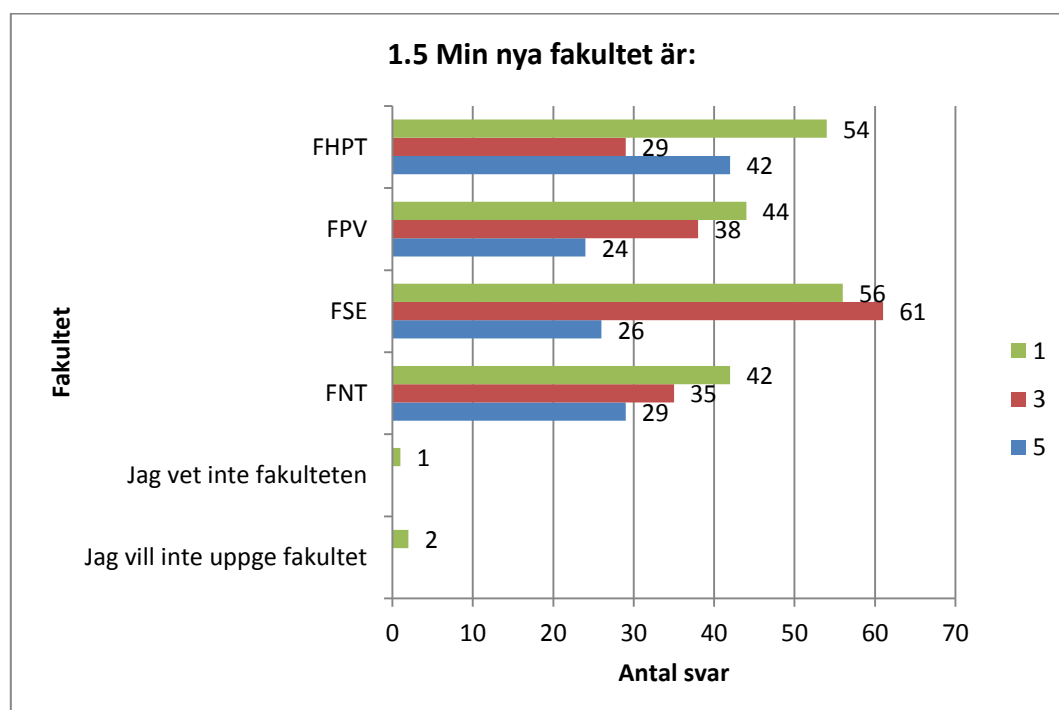
2 Bakgrundsinformation

- Hur många har svarat på varje enkät?
- Hur ser fördelningen ut per kön, modersmål och institutioner?
- Vilka aktiviteter har studerandena deltagit i under studierna?

I det första kapitlet presenteras uppgifter om deltagarna i undersökningen. En avsikt är att granska ifall någon grupp är över- eller underrepresenterad i enkäten. Bakgrundsuppgifterna är centrala för att förklara svarsmönster längre fram i enkäten.

2.1 Svarens fördelning (kön, modersmål och fakultet)

Svarsprocenten i årets undersökning är något högre än förra året. Av 1700 som fick e-post om enkäten svarade 483 personer, vilket ger en svarsprocent på 28,4 %. (25 % år 2014). Fördelningen mellan de tre årskurserna är rätt jämn. Av första årets studerande besvarade 199 personer (27,4 %) enkäten, av tredje årets studerande besvarade 163 personer (30,2 %) enkäten och av femte årets studerande besvarade 121 personer (27,8 %) enkäten. Dessa siffror är i stil med föregående år, förutom första årets studerande som har en ökning på tre procentenheter (24 % år 2014).

Figur 1. Antal svar per fakultet för alla tre enkäter.

Största andelen svar kommer från FSE (29,6 %), men det är ändå inga överhängande skillnader. Av de som svarat studerar 25,9 % vid FHPT och 21,9 % vid FPV respektive FNT.

Liksom tidigare år har enkäterna besvarats av fler kvinnor (74,1 %) än män (25,9 %). 31.12.2014 var 58,8 % av de närvaroanmälda kvinnor, vilket betyder att en betydligt större andel närvaroanmälda kvinnor besvarade enkäten än närvaroanmälda män.

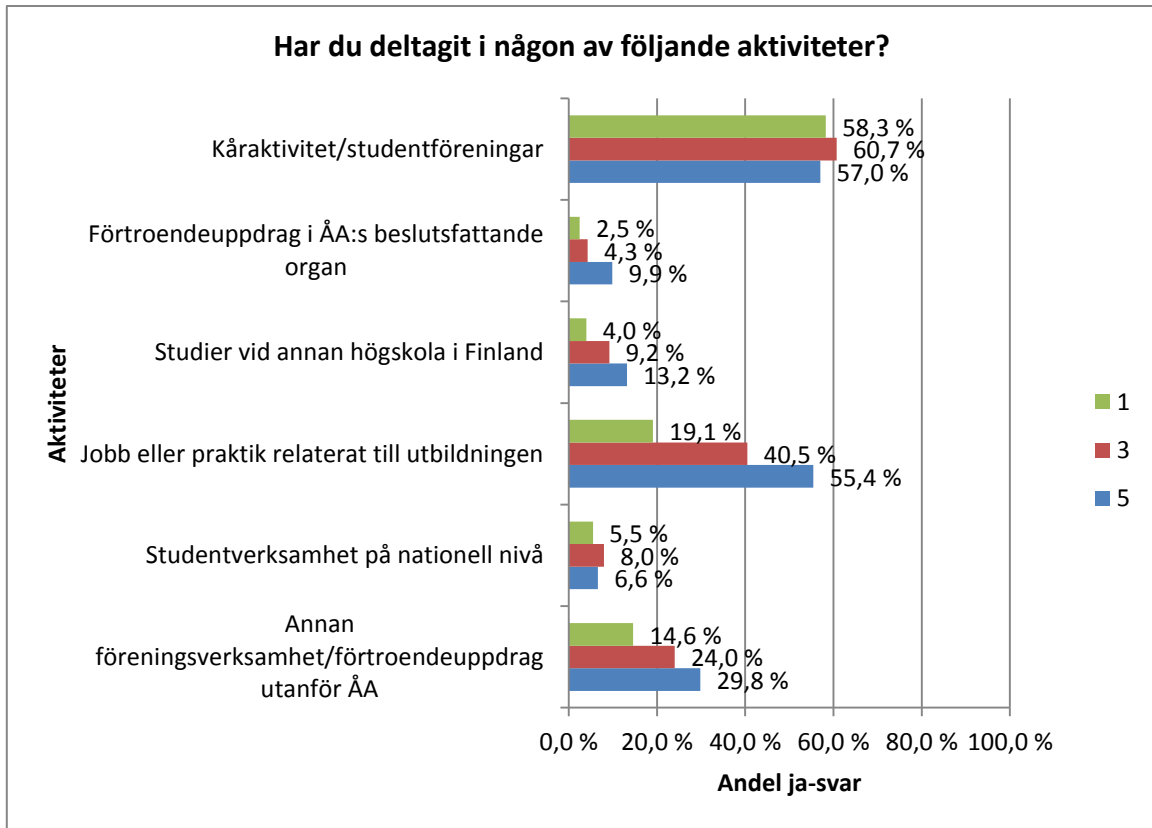
Av första årets studerande uppger 10,1 % att de har finska som modersmål, av tredje årets studerande 12,3 % och av femte årets studerande 11,6 %. Enligt statistiken över närvaroanmälda inskrivna nya studerande 20.9.2014 uppger 13,6 % finska som modersmål och 11,8 % ett annat språk än svenska eller finska som modersmål. Andelen finskspråkiga som svarat på enkäten är alltså i linje med statistiken över närvaroanmälda, medan personer med annat modersmål är underrepresenterade. Endast 1,5 % av första årets studerande uppger sig ha ett annat modersmål än finska eller svenska. En orsak till detta kan förstås vara att frågorna endast fanns på svenska.

2.2 Studerandenas egen aktivitet

Till bakgrundsuppgifter hör, förutom personuppgifter, även frågor om studerandenas egna aktiviteter som är relaterade till studierna. Till dessa hör frågor om t.ex. deltagande i kår- och studentföreningsaktiviteter, förtroende uppdrag på olika nivåer och studier utanför ÅA.

I alla tre årskurser har flest deltagit i kåraktiviteter eller varit aktiva i studentföreningar. Bland första årets studerande har 58,3 % deltagit (50 % år 2014), bland tredje årets studerande 60,7 % (64 % år 2014) och bland femte årets studerande 57,0 % (60 % år 2014). Gällande första årets studerande har det alltså skett en stor ökning vad gäller dessa aktiviteter.

En del har också varit föreningsaktiva eller haft förtroendeuppdrag utanför ÅA, speciellt femte årets studerande (29,8 %). Det som många, speciellt femte årets studerande, har gjort är att jobba eller ha praktik relaterat till utbildningen. 2014 hade under hälften (49 %) av femte årets studerande haft utbildningsrelaterat arbete eller praktik, men i årets undersökning har andelen ökat till 55,4 %. Gällande tredje årets studerande har det minskat från 46 % (2014) till 40,5 %. När det kommer till första årets studerande har det ökat från 13 % (2014) till 19,1 %. Det är en ganska stor andel med tanke på att de just inlett sina studier.

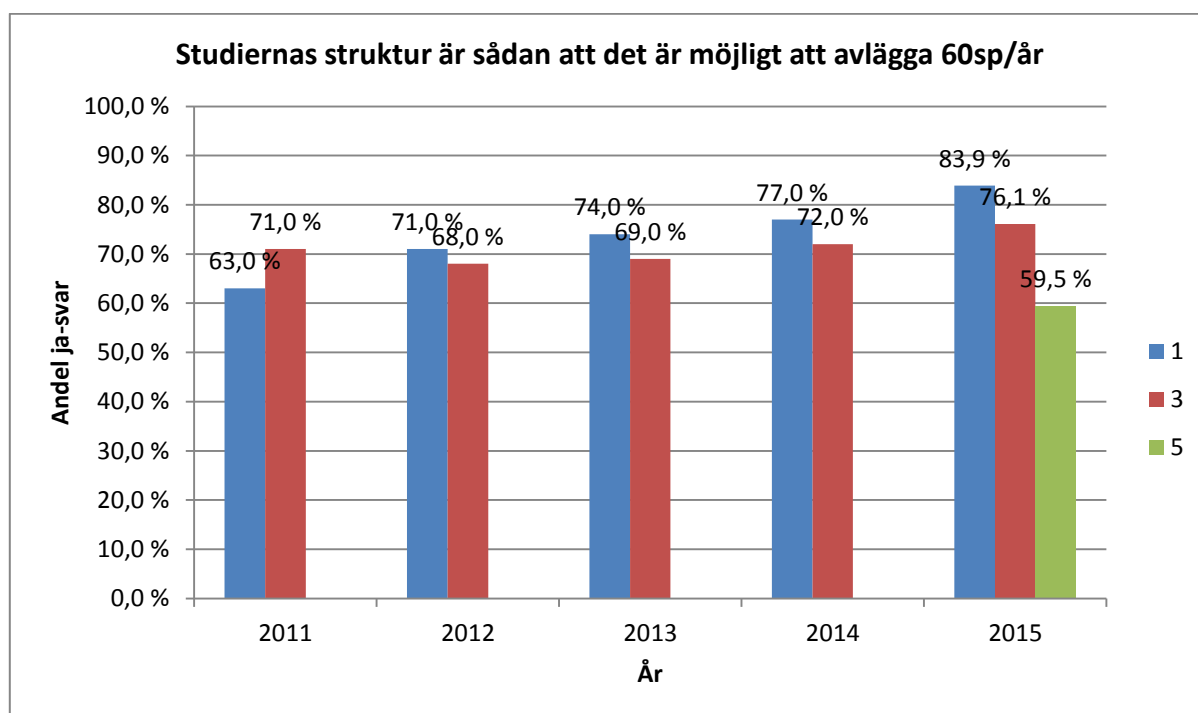
Figur 2. Har du som ÅA-studerande deltagit i följande aktiviteter? Ja-svar i %.

3 Studieplanering och studierådgivning

- Hur är studierna planerade?
- Går det att genomföra 60sp/läsår? Vilka frågor har studerandena behövt hjälp med?
- Vem vänder de sig till?
- Vilka tjänster erbjuds?

3.1 Studiernas upplägg

Grunden för studieframgång är att utbildningen erbjuder meningsfulla yttre ramar, d.v.s. en rekommenderad studiegång med 60 sp studier/läsår, där kurserna inte krockar med varandra. Målsättningen för universitetsstudierna är att en heltidsstuderande ska kunna avlägga kandidatstudierna på tre år och magisterstudierna på två år. Det medför en studietakt där studeranden avlägger 60 sp/läsår. Med tanke på genomströmningsdiskussionen vid ÅA har studerandenas svar på frågan om 60 sp/läsår gått att genomföras analyserats för de fem senaste enkäterna. I princip borde det inom alla utbildningar vara möjligt att avlägga 60 sp/läsår, men resultatet visar att studerandena inte alltid håller med.

Figur 3. Studiernas struktur är sådan att det är möjligt att avlägga 60sp/år. Ja-svaren i %.

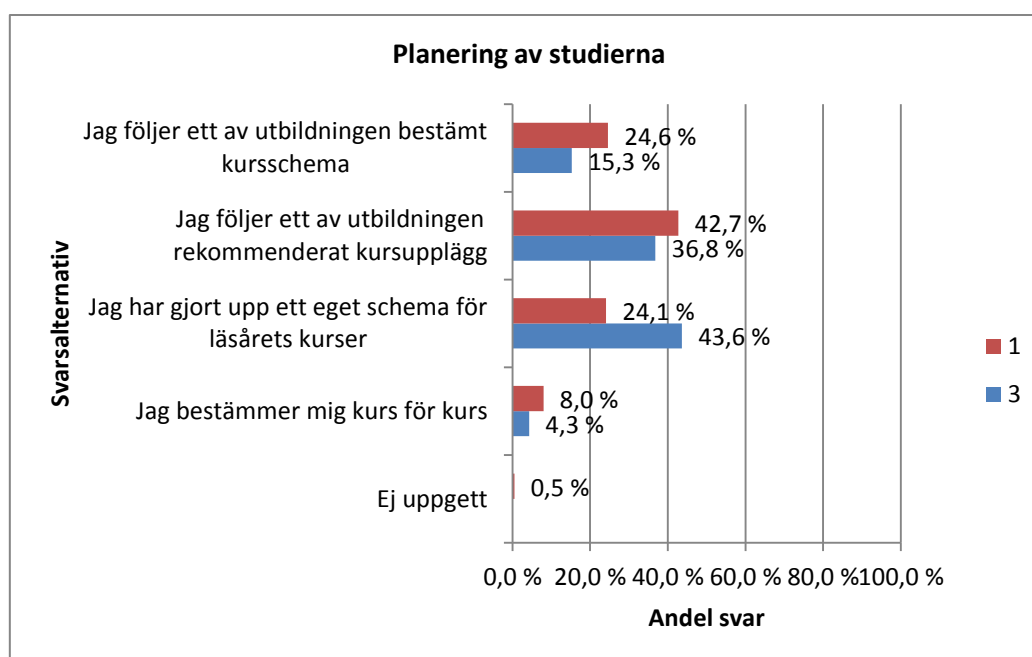
Fördelningen av svaren vid fakulteterna och i de olika årskurserna ser ut enligt följande:

Studierna är uppbyggda så att det är möjligt att avlägga 60sp/år		Ja	Nej	Kan inte bedöma
FHPT	1	77,8 %	9,2 %	13,0 %
	3	62,1 %	17,2 %	20,7 %
	5	57,1 %	26,2 %	16,7 %
FPV	1	79,5 %	9,1 %	11,4 %
	3	84,2 %	5,3 %	10,5 %
	5	66,7 %	12,5 %	20,8 %
FSE	1	94,6 %	0,0 %	5,4 %
	3	73,8 %	16,4 %	9,8 %
	5	69,2 %	19,2 %	11,6 %
FNT	1	81,0 %	7,1 %	11,9 %
	3	82,8 %	8,6 %	8,6 %
	5	48,3 %	20,7 %	31,0 %
Jag vet inte fakulteten	1	100,0 %	0,0 %	0,0 %
	3	0,0 %	0,0 %	0,0 %
	5	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Jag vill inte uppge fakulteten	1	100,0 %	0,0 %	0,0 %
	3	0,0 %	0,0 %	0,0 %
	5	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Tabell 1. Studierna är uppbyggda så att det är möjligt att avlägga 60sp/år. Andel svar per fakultet och årskurs.

Som det framkommer i båda figurerna korrelerar hur länge man studerat med hur stor andel som anser att det är möjligt att avlägga 60sp/år. Första årets studerande är de som mest anser att det är möjligt, femte årets studerande absolut minst. Det finns dock rätt stora skillnader mellan fakulteterna. Jämfört med de fyra föregående åren anser ändå fler första och tredje årets studerande att det är möjligt att avlägga 60sp/år. När det kommer till de som inte vet sin fakultet eller inte vill uppge handlar det om 1-2 personer, vilket innebär att de siffrorna inte egentligen säger så mycket.

42,7 % av första årets studerande följer ett rekommenderat kursupplägg, vilket är mindre än förra året (45 % 2014). 36,8 % av tredje årets studerande följer ett rekommenderat kursupplägg vilket är en ökning jämfört med förra året (31 % 2014). Däremot har 43,6 % av tredje årets studerande gjort upp ett eget schema. Andelen studerande som bestämmer kurs för kurs är samma bland första årets studerande som 2014 (8,0 %), men bland tredje årets studerande har det minskat från 8,0 % (2014) till 4,3 %.

Figur 4. Planering av studierna: Vilket påstående beskriver din situation bäst? Svaren i %.

3.2 Studierådgivning

Grunden för studieframgång är att utbildningen erbjuder meningsfulla och ändamålsenliga yttre ramar, i vilket ingår ett utbud av service och tjänster för studerande. Det är viktigt att studerandena vet vart de kan vända sig och att de känner sig trygga i sin studievardag genom att kunna ställa frågor och få respons inom rimlig tid.

Nästan 70 % av första årets studerande uppger att de behövt hjälp med att göra upp en studieplan i MinPlan. 53,4% av tredje årets och 38,8 % av femte årets studerande uppger samma sak. Andelen för alla årskurserna är i stil med tidigare år vilket innebär att det finns ett behov för hjälp med uppgörande av studieplan.

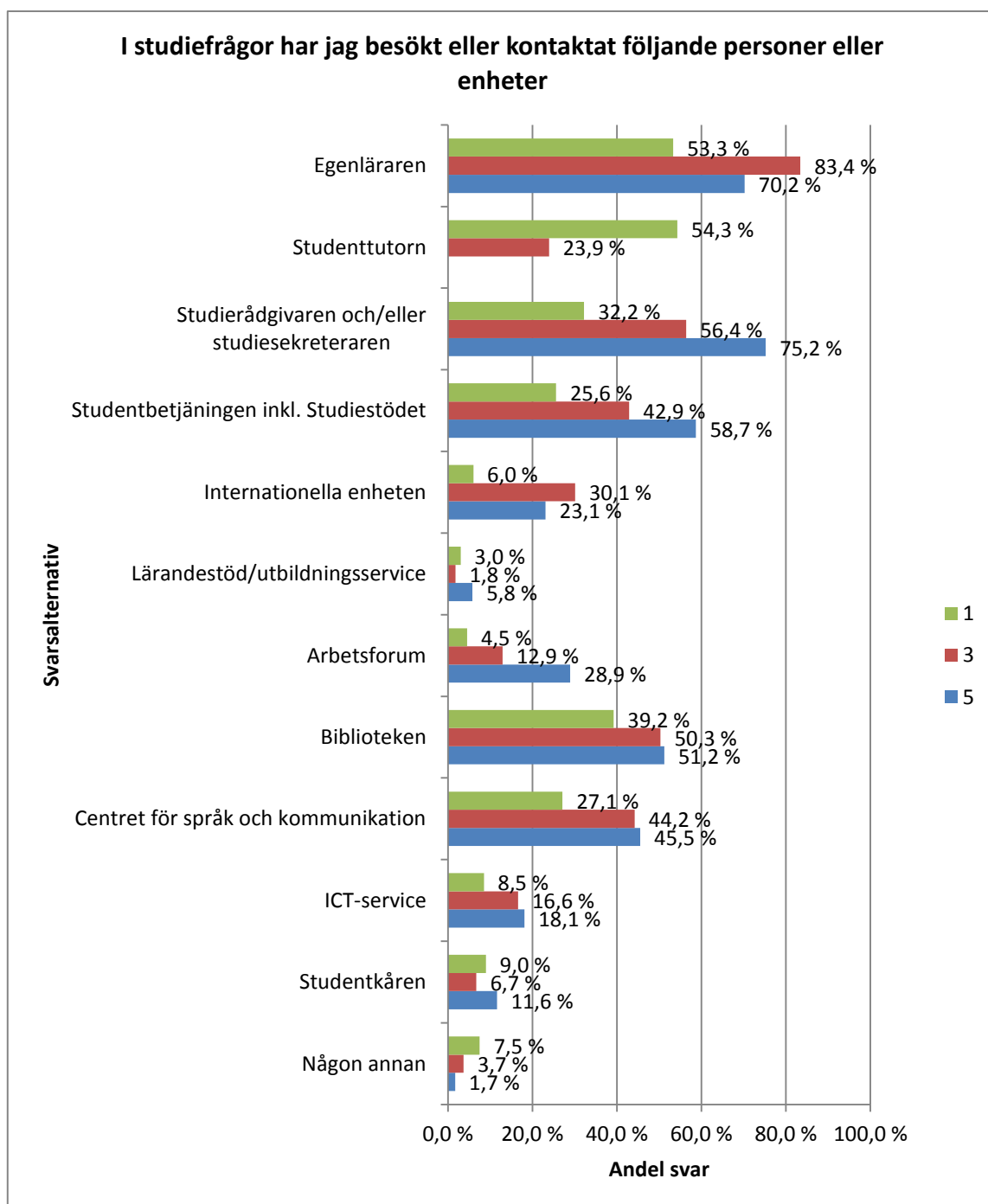
Gällande inläring och studiefärdigheter, studiemotivation och studiernas framskridande, studier vid andra finländska högskolor, internationella ärenden, karriärplanering och arbetspraktik uppger under hälften av första och tredje årets studerande att de vet vart de ska vända sig för information. Detsamma gäller femte årets studerande, förutom de tre sistnämnda ärendena. Det är inte så många som har behövt hjälp med dessa ärenden heller, men speciellt de låga siffrorna gällande arbetspraktik och karriärplanering är något som bör noteras. Det som ändå är positivt är att det enligt tabellen verkar som att ju längre man studerat, desto större andel vet vart man ska söka sig i olika ärenden.

En något överraskande sak är att endast 32,2 % av första årets studerande uppger att de använt bibliotekstjänster, jämfört med 58,0 % år 2014. Siffran verkar överlag rätt låg med tanke på vilka alla tjänster som biblioteken erbjuder som studerande nog behöver.

I dina studier, har du behövt råd eller hjälp med följande ärenden?	1		3		5	
	Jag har behövt hjälp	Jag vet vart jag ska vända mig	Jag har behövt hjälp	Jag vet vart jag ska vända mig	Jag har behövt hjälp	Jag vet vart jag ska vända mig
Uppgörande av studieplan i MinPlan	69,3 % (70,0 %)	60,1 (61,0)	53,4 (58,0)	69,3 (79,0)	38,8 (38,0)	81,0 (25,0)
Inläring och studiefärdigheter	5,0 (6,0)	39,2 (39,0)	8,6 (7,0)	43,6 (41,0)	6,6 (7,0)	46,3 (37,0)
Studiemotivation och studiernas framskridande	14,6 (10,0)	42,7 (42,0)	14,7 (16,0)	46,0 (44,0)	23,1 (20,0)	52,1 (37,0)
Val av biämne	26,1 (46,0)	42,2 (51,0)	19,0 (18,0)	58,9 (58,0)	12,4 (11,0)	59,5 (50,0)
Språkstudier och -test	17,6 (20,0)	49,2 (53,0)	11,7 (17,0)	60,1 (66,0)	11,6 (8,0)	66,1 (63,0)
IT-relaterade ärenden	16,1 (27,0)	57,8 (57,0)	20,2 (28,0)	66,3 (74,0)	23,1 (21,0)	66,1 (68,0)
Bibliotekstjänster	32,2 (58,0)	68,3 (69,0)	35,0 (34,0)	82,8 (83,0)	35,5 (40,0)	75,2 (80,0)
Studier vid andra finländska högskolor	6,5 (8,0)	24,1 (22,0)	10,4 (8,0)	29,4 (23,0)	12,4 (7,0)	34,7 (23,0)
Internationella ärenden (t.ex. utbytesstudier)	10,6 (12,0)	39,2 (36,0)	30,7 (31,0)	63,2 (60,0)	19,0 (23,0)	59,5 (58,0)
Arbetspraktik	4,5 (5,0)	32,7 (27,0)	12,3 (17,0)	45,4 (43,0)	23,1 (23,0)	55,4 (51,0)
Karriärplanering	6,0 (7,0)	27,1 (27,0)	6,7 (10,0)	36,8 (42,0)	11,6 (11,0)	50,4 (51,0)

Tabell 2. I dina studier, har du behövt råd och hjälp med följande ärenden? Svaren i %, inom parentes svaren 2014.

Figur 5. I studiefrågor har jag besökt eller kontaktat följande (även hjälp via enheternas webbsidor beaktas).

I figur 5 ovan illustreras vart studerandena sökt sig ifall de behövt hjälp med frågor gällande studier. Första årets studerande har oftast sökt sig till studenttutorn (54,3 %) och i många fall också till egenläraren (53,3 %). Det är ändå färre som kontaktat egenläraren än 2014 då 60 % uppgav att de kontaktat egenläraren. Av tredje årets studerande har en stor andel kontaktat egenläraren, 83,4 %. Största andelen av femte årets studerande har kontaktat studierådgivare och/eller studiesekreterare (75,2 %). Överlag följer statistiken samma linje som i förra årets undersökning. Något som däremot minskat rätt mycket hos alla årskurserna är andelen som kontaktat ICT-service. I undersökningen 2014 uppgav 20 % av första årets, 32 % av tredje

årets och 30 % av femte årets studerande att de kontaktat ICT-service, medan det i årets undersökning var 8,5 % av första årets, 16,6 % av tredje årets och 18,1 % av femte årets studerande.

I de öppna svaren till frågan var det flera från varje årskurs som skrev att de diskuterat studiefrågor med vänner och äldre studerande. Några skriver att det varit svårt att få tag på egenläraren eller att de aldrig fått svar på något de mejlat åt honom och därför vänt sig till andra studerande. Några har också kontaktat Centret för språk och kommunikation för skrivhandledning och Öppna universitetet för att avlägga kurser eller biämne där.

3.3 Sammanfattning med konkreta åtgärdsförslag

På basis av studieklimatundersökningen kan studieplanering och studierådgivning sägas fungera tillfredsställande vid akademien. Det finns dock fortfarande saker som kunde förbättras och det gäller samma områden som tidigare år, nämligen

- alla utbildningar har en rekommenderad studiegång som möjliggör avläggandet av 60sp/år
  - jämn kursfördelning under hela läsåret
  - jämn fördelning av undervisningstider
- tydligare och aktuell information om stödtjänster kommuniceras till studerande
  - speciellt gällande praktik och karriärplanering
  - om studiemöjligheter vid andra universitet

Överlag anser majoriteten att man kan avlägga 60sp/år, men andelen minskar kraftigt ju längre man studerat. Det betyder att speciellt studiestrukturen i samband med och efter kandidatexamen fram till magisterexamen kunde ses över. Information om utbildningsrelaterad praktik och karriärplanering är viktigt för att studerandena ska få ut så mycket som möjligt av sina studier.

4 Mina studiefärdigheter och min studieförmåga

- Hur kan studieförmågan och studiemotivationen stödjas?
- Har studerande uppnått sina målsättningar?

Studerande får hjälp och stöd med många studierelaterade ärenden. De inre färdigheter en studerande besitter kan också stödjas vid behov. Målet är att ge ett successivt stöd, som under studiegången avtar efter hand som studerande uppövat sina egna färdigheter och sin studieförmåga.

Ta ställning till följande påstående. Svaren i %, inom parentes svaret 2014	1			3			5		
	Ja	Nej	Kan inte bedöma	Ja	Nej	Kan inte bedöma	Ja	Nej	Kan inte bedöma
Jag har haft tillräckliga förkunskaper för kurserna jag deltagit i	84,9 % (82)	10,1 (10)	5,0 (8)	88,3 (92)	4,3 (3)	3,1 (5)	89,3 (85)	6,6 (8)	4,1 (7)
Min studieteknik passar bra för studierna	69,3 (68)	14,1 (16)	16,6 (16)	71,2 (69)	16,6 (16)	11,7 (15)	76,0 (71)	12,4 (15)	11,6 (14)
Jag känner glädje av att studera	82,9 (85)	6,5 (4)	10,1 (11)	74,8 (72)	9,8 (10)	14,7 (18)	70,2 (70)	16,5 (15)	13,2 (15)
Utanför studierna har jag bekantat mig med material från mitt ämnesområde	69,8 (72)	20,6 (18)	9,6 (10)	73,0 (74)	18,4 (19)	8,0 (7)	83,5 (78)	12,4 (9)	4,1 (13)
Jag har hittills uppnått mina egna målsättningar för läsåret	74,4 (70)	19,1 (18)	6,0 (12)	68,7 (64)	23,9 (28)	6,7 (8)	60,3 (78)	32,2 (9)	7,4 (13)

Tabell 3. Studiernas framskridande. Svaren i %, svaren 2014 inom parentes.

Som kommentar till tabellen ovan bör nämnas att några personer inte svarat på frågan och därför blir den sammanlagda andelen inte alltid 100 %.

Tabellen visar att en stor andel i alla årskurser anser att de har tillräckliga förkunskaper för kurser de deltagit i. Andelen ökar också enligt hur länge man studerat, vilket tyder på att nivån på kurserna höjs på ett lämpligt sätt i enlighet med studiegången. En relativt stor andel i alla årskurser anser också att de har en lämplig studieteknik och andelen stiger också i enlighet med hur länge man studerat. Det tyder på att studerandena utvecklar sin studieteknik under studiernas gång. Av första årets studerande anser 69,3 % att de har en passande studieteknik och även om det är en rätt stor andel, finns det dock utrymme för förbättring. Många har

också bekantat sig med material utanför det egna ämnesområdet, speciellt femte årets studerande (83,5 %).

När det kommer till att känna glädje av studier och att uppnå egna målsättningar för året finns den största andelen ja-svar hos första årets studerande och minsta andelen hos femte årets studerande. Dessa två saker kan också inverka på varandra. Att höja studiemotivationen hos äldre studerande som är i avhandlingsskedet (kandidat eller pro gradu) är något som borde eftersträvas. I många fall har en större andel av de som svarat på årets undersökning svarat ja jämfört med 2014 och i andra fall är det relativt likadana siffror som förra året. En sak där det finns en stor skillnad är andelen femte årets studerande som anser att de uppnått sina målsättningar för året. I år var det endast 60,3 % medan det i fjolårets undersökning var 78 %.

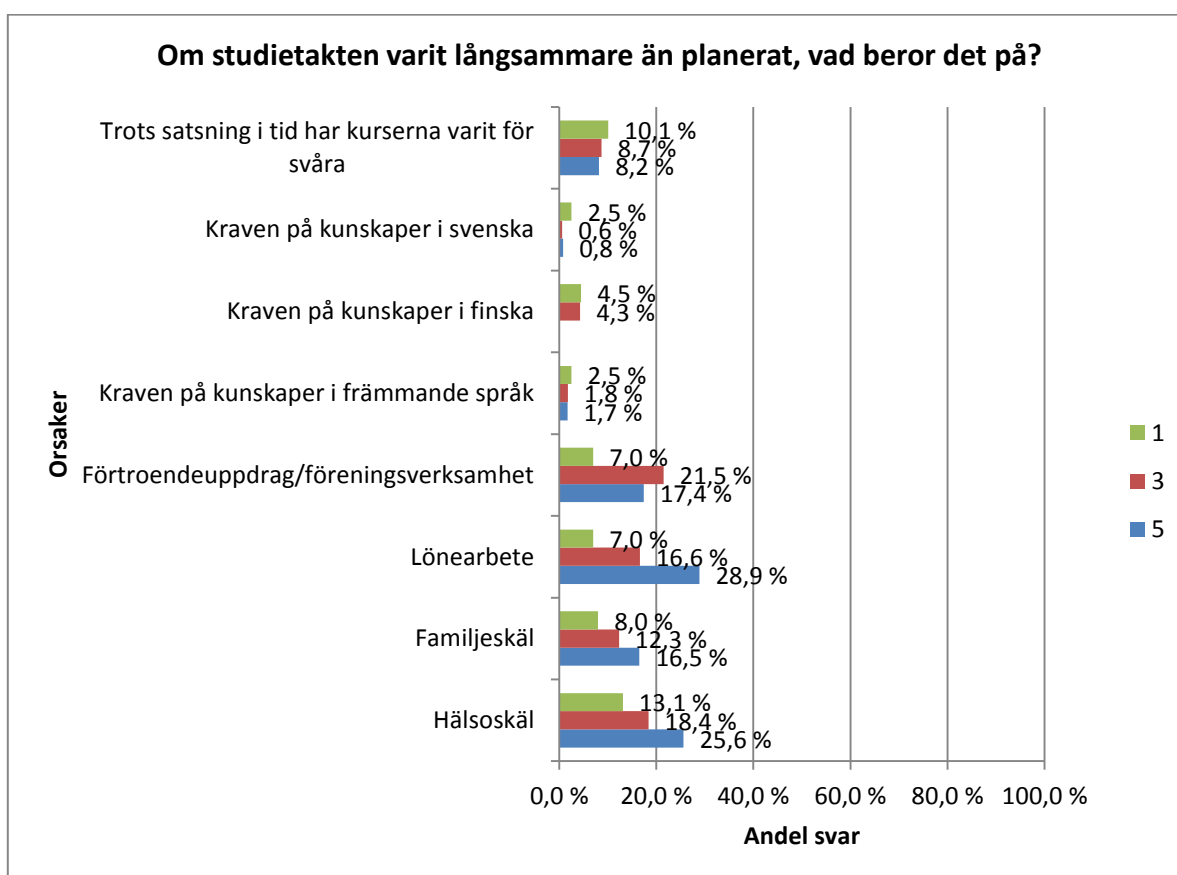
Har du upplevt osund stresskänsla pga. följande orsaker? Svaren i %, inom parentes svaren 2014.	1			3			5		
	Ja	Nej	Kan inte bedöma	Ja	Nej	Kan inte bedöma	Ja	Nej	Kan inte bedöma
Osund stresskänsla pga. ogjorda studieprestationer	24,6 % (46)	45,7 (48)	3,5 (6)	61,3 (60)	35,6 (36)	1,2 (4)	54,5 (56)	40,5 (40)	4,1 (4)
Osund stresskänsla pga. oklara förväntningar	36,7 (34)	53,8 (60)	3,0 (5)	47,2 (39)	44,2 (54)	6,7 (7)	42,1 (38)	49,6 (53)	6,6 (9)
Oönskad ensamhet	17,6 (20)	70,9 (77)	5,0 (3)	24,5 (24)	66,9 (72)	4,9 (4)	16,5 (16)	76,9 (77)	2,5 (7)
Nedstämdhet (orsak i studiemiljön vid ÅA)	11,6 (9)	74,4 (85)	5,0 (6)	19,0 (16)	72,4 (80)	5,5 (4)	19,8 (15)	71,9 (81)	5,8 (4)
Nedstämdhet (orsak utanför studiemiljön vid ÅA)	32,7 (27)	57,3 (67)	4,5 (6)	44,2 (35)	48,5 (59)	4,9 (6)	42,1 (33)	50,4 (61)	4,1 (6)

Tabell 4. Har du upplevt osund stresskänsla p.g.a. följande orsaker? Svaren i %, svaren 2014 inom parentes.

Som kommentar till tabellen ovan bör nämnas att några personer inte svarat på frågan och därför blir den sammanlagda andelen inte alltid 100 %.

Statistiken ser ungefär ut som i undersökningen 2014, förutom gällande några punkter. En positiv sak är att första årets studerande som upplever osund stresskänsla p.g.a. ogjorda studieprestationer i år är 24,6 % jämfört med 46 % 2014. Nivån för tredje årets studerande är samma som förra året, men hela 61,3 % anser att de har osund stresskänsla. Däremot har det skett en ökning i andelen tredje årets studerande som anser att de upplever osund stresskänsla

p.g.a. oklara förväntningar. I årets undersökning är det 47,2 % som svarat ja och i fjolårets undersökning var det 39 %. Jämfört med första och femte årets studerande är det också en betydligt större andel tredje årets studerande som upplever oönskad ensamhet, 24,5 %. En liten ökning av studerande som uppger att de upplever nedstämdhet p.g.a. något i studiemiljön vid ÅA har också skett i alla årskurser. Nedstämdhet p.g.a. något utanför studiemiljön vid ÅA har också ökat i alla årskurser.

Figur 6. Om studietakten varit klart långsammare än planerat, vad beror det på? Ja-svar i %.

Frågan gällande orsaker till varför studietakten varit långsammare än planerat var en flervalfråga där de som svarade fick välja flera orsaker. De orsaker som flest första årets studerande valde var hälsoskäl (13,1 %) och att kurserna varit för svåra (10,1 %). Bland tredje årets studerande var det förtroendeuppdrag/föreningsverksamhet (21,5 %) och hälsoskäl (18,4 %) som var de två vanligaste orsakerna. Bland femte årets studerande var lönearbete (28,9 %) och hälsoskäl (25,6 %) de två vanligaste orsakerna. Hälsoskäl var alltså den största eller näst största orsaken till långsammare studietakt i alla årskurser.

Bland de öppna svaren till frågan nämns orsaker som lathet, brist på motivation, ekonomisk situation, kurser som inhiberas eller flyttas, för få tentamenstillfällen, kurser som kräver mer arbete än de påstås göra och livet utanför studierna. Flera första årets studerande påpekade att

de inte hade tillräckligt med förhandskunskaper från gymnasiet och flera femte årets studerande uppgav bristfällig handledning eller svårigheter med avhandlingen som orsaker.

4.1 Sammanfattning med konkreta åtgärdsförslag

För att få en högre kvalitativ nivå på stödet till studerande skulle det krävas att:

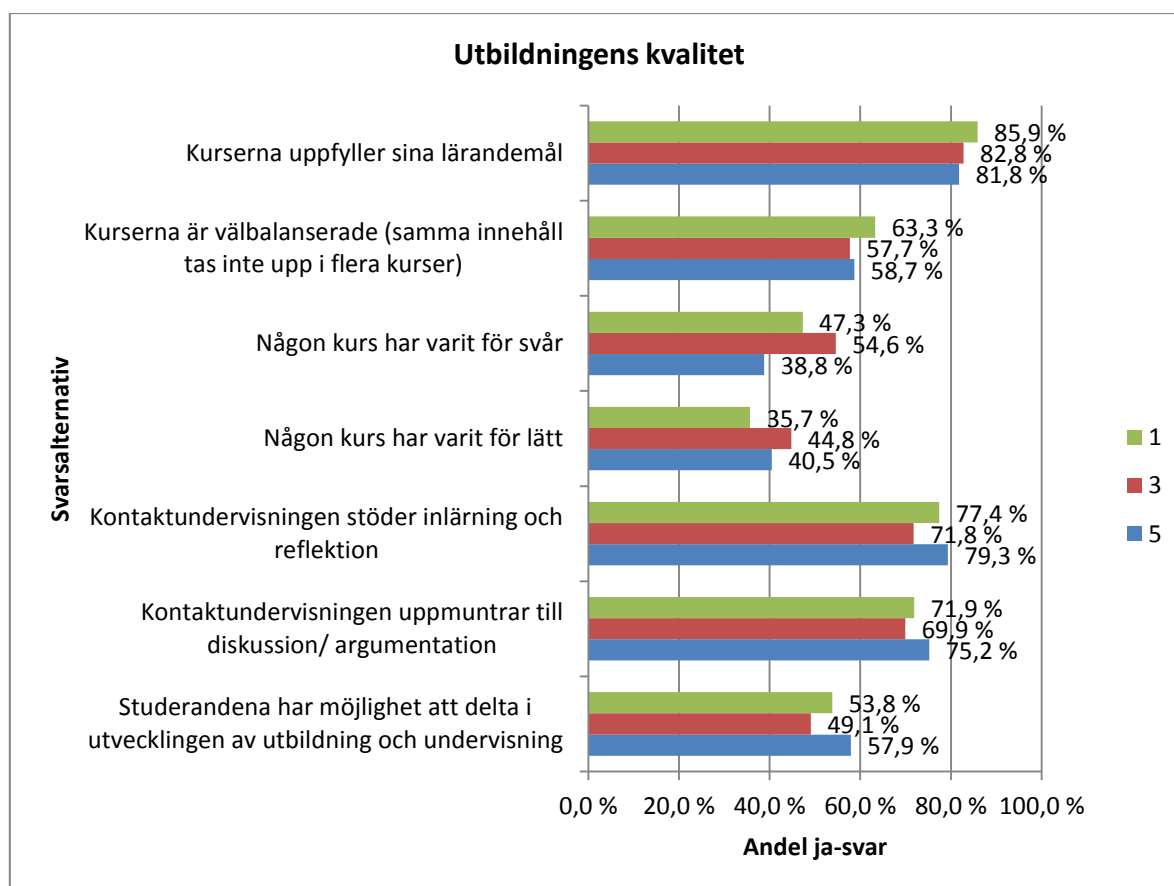
- studerande tydligare informeras om vilka krav som gäller för kurser och olika tentamensformer
- första årets studerande skulle få lära sig mera om studieteknik och vad som förväntas av dem i studierna
- studerandenas studiemotivation skulle höjas
- studerandenas psykiska och fysiska välmående skulle förbättras

5 Studiernas struktur och innehåll

- Möjliggör studiernas struktur och kursutbud effektiva studier?
- Är studierna i balans beaktande innehåll och svårighetsgrad?
- Är studierna i balans beaktande arbetsbörda och studietakt?
- Kan studerandena påverka studierna via kursutvärdering?

Med kapitlet eftersträvas att få studerandenas bedömning av den del av studierna som universitetet direkt kan påverka. Frågorna ska belysa hur utbildningen som helhet är strukturerad men fokuserar även på studiernas genomförande och uppföljning. Utbildningens kvalitet mäts i studieklimatundersökningen genom ett antal frågor. Frågorna handlar om ifall kurserna uppfyller lärandemålen, hur balanserat och tillräckligt kursutbudet är och ifall de obligatoriska kurserna, möjligheter till sommarstudier och alternativa examinationsätt erbjuds tillräckligt ofta. Frågorna behandlar också kontaktundervisningens stöd till inläring och reflektion samt ifall studerande själv kan påverka utvecklingen av kurserna.

5.1 Lärandemål

Figur 7. Utbildningens kvalitet. Bedöm huvudämnesstudierna på basis av dina två senaste studieår. Ja-svar i %.

En övervägande majoritet i alla årskurser anser att kurserna uppfyller sina lärandemål; 85,9 % av första årets, 82,8 % av tredje årets och 81,8 % av femte årets studerande. Detta är i linje med förra årets undersökning. En dryg majoritet i alla årskurser anser också att kurserna är välbalanserade; 63,3 % av första årets, 57,7 % av tredje årets och 58,7 % av femte årets studerande. För första och femte årets studerande är det ungefär samma som 2014, men betydligt fler tredje årets studerande svarade ja på frågan i år än ifjol då det var 48 %. Under hälften av första årets (47,3 %) och femte årets studerande (38,8 %) och drygt hälften av tredje årets studerande (54,6 %) anser att någon kurs varit för svår. Under hälften i alla årskurser anser att någon kurs varit för lätt. Detta tyder på att svårighetsnivån på kurserna överlag är lämplig. Kontaktundervisningen får positiv respons, men något som kunde vara bättre är möjligheten att delta i utvecklingen av utbildning och undervisning. Runt hälften av de som svarat anser att det finns möjlighet; 53,8 % av första årets, 49,1 av tredje årets och 57,9 % av femte årets studerande.

Kurserna uppfyller sina lärandemål		Ja	Nej	Kan inte bedöma
FHPT	1	92,6 %	5,6 %	1,8 %
	3	86,2 %	10,3 %	3,5 %
	5	90,4 %	4,8 %	4,8 %
FPV	1	81,8 %	6,8 %	11,4 %
	3	76,3 %	15,8 %	7,9 %
	5	87,5 %	8,3 %	4,2 %
FSE	1	80,4 %	8,9 %	10,7 %
	3	78,7 %	9,8 %	11,5 %
	5	65,4 %	26,9 %	7,7 %
FNT	1	90,5 %	2,4 %	7,1 %
	3	94,3 %	0,0 %	5,7 %
	5	79,3 %	17,2 %	3,5 %
Jag vet inte fakulteten	1	100,0 %	0,0 %	0,0 %
	3	0,0 %	0,0 %	0,0 %
	5	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Jag vill inte uppge fakulteten	1	100,0 %	0,0 %	0,0 %
	3	0,0 %	0,0 %	0,0 %
	5	0,0 %	0,0 %	0,0 %

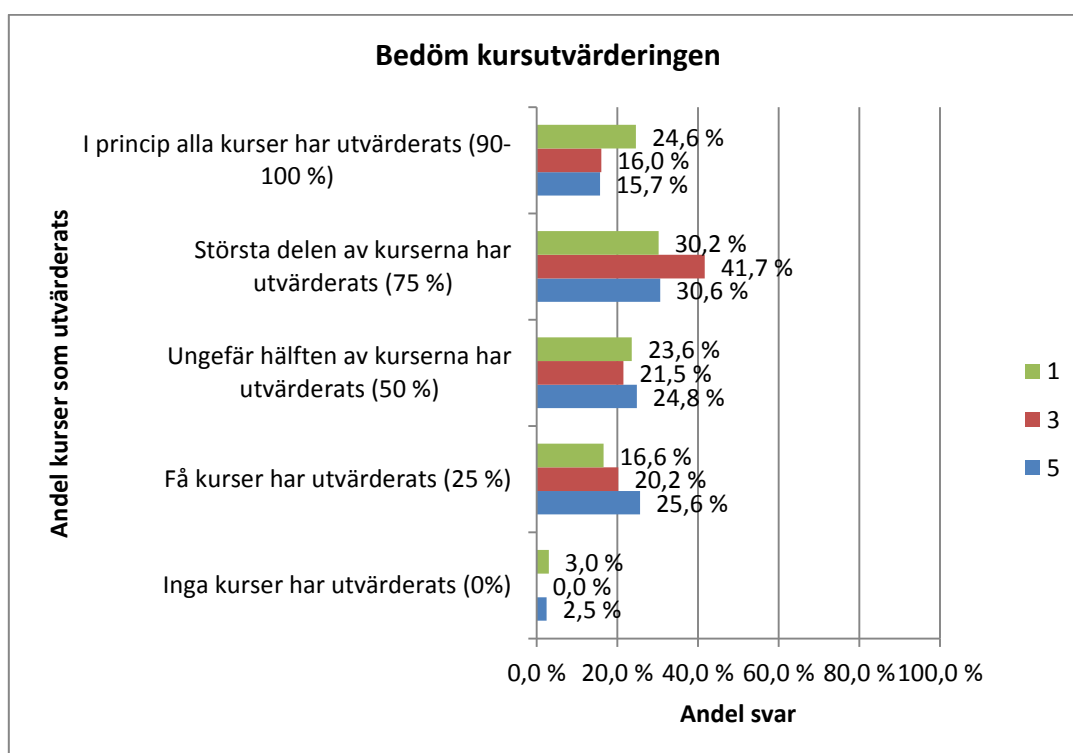
Tabell 5. Kurserna uppfyller sina lärandemål. Svaren i % per årskurs och fakultet.

I ovanstående tabell kan respektive fakultet se sina egna resultat och själva avgöra utifrån det huruvida något behöver åtgärdas.

5.2 Utvärdering och återkoppling av kurser

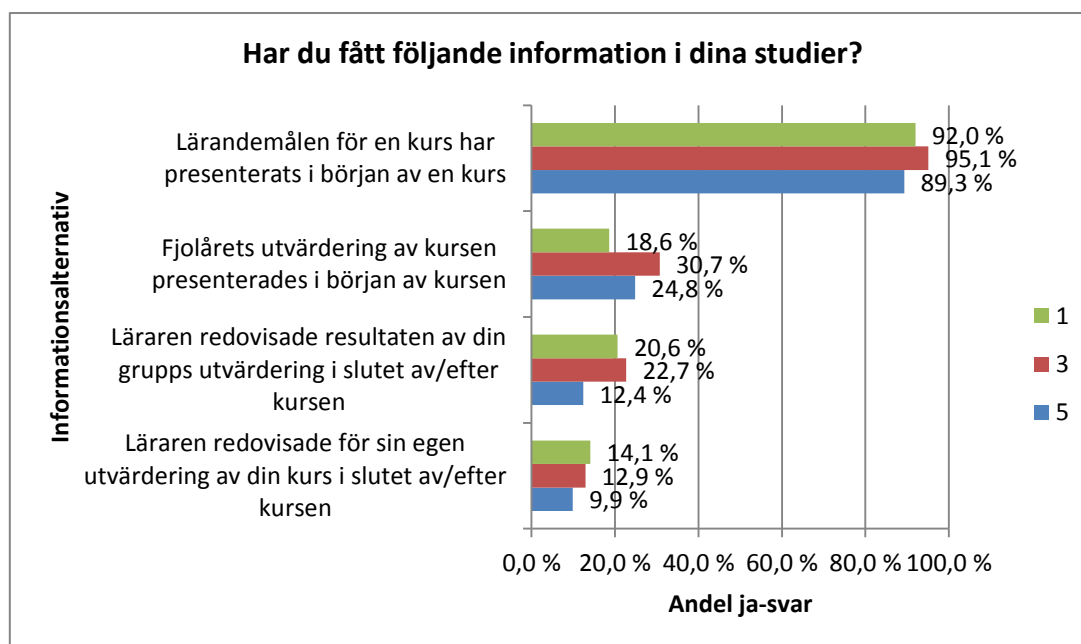
Kursutvärderingar och tydliga presentationer av lärandemålen är viktiga komponenter i utvecklingsarbetet av utbildningarna. Därför ställs frågor om detta för att få studerandenas syn på hur det fungerar i praktiken. Här bör dock betonas att utvärdering och lärandemål kan uppfattas olika av studenterna och inte alltid på det sätt som läraren tänkt sig, vilket kan påverka statistiken.

Som kommentar till nedanstående figur bör nämnas att några i varje årskurs lämnat tomt på dessa frågor och den sammanlagda andelen blir därför inte alltid 100 %.

Figur 8. Bedöm kursutvärderingen (under dina två senaste studieår för tredje och femte årets studerande).

I undersökningen 2014 uppgav betydligt fler att i princip alla kurser utvärderats än i årets undersökning. 24,6 % av första årets (36 % 2014), 16,0 % av tredje årets (21 % 2014) och 15,7 % av femte årets studerande (21 % 2014) uppgav att alla kurser utvärderats. Alternativen att hälften av kurserna och få av kurserna utvärderats har ungefär liknande siffror, speciellt bland tredje och femte årets studerande. Det alternativ som störst andel valt är att största delen av kurserna utvärderats; 30,2 % av första årets, 41,7 % av tredje årets och 30,6 % av femte årets studerande. En marginell andel uppger att inga kurser utvärderats.

Figur 9. Har du (under de senaste två åren för tredje och femte årets studerande) fått följande information?

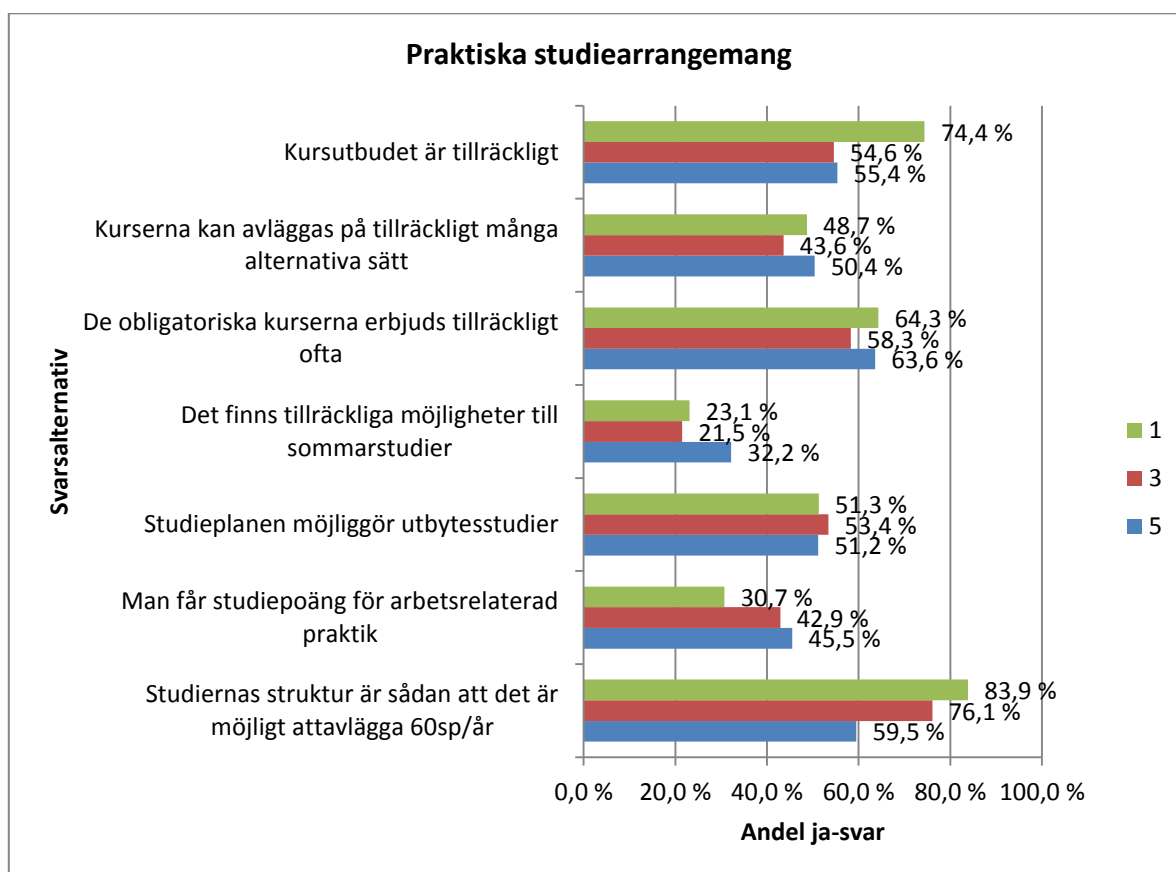
Runt 90 % av de som deltagit i undersökningen svarade att lärandemålen för en kurs presenterats i början av en kurs. För första och tredje årets studerande är det liknande siffror som i förra årets undersökning, men för femte årets studerande har det skett en betydande ökning. I årets undersökning svarade 89,3 % att lärandemålen presenterats medan det var 67 % 2014. När det kommer till presentation av fjolårets utvärdering av kursen, redovisning av gruppens utvärdering i slutet av/efter kursen och redovisning av lärarens egen utvärdering av kursen har en rätt liten andel av alla årskurser svarat ja. Statistiken beror förstås på hur studerandena uppfattat saken och på vilket sätt läraren gjort det. Ifall läraren nämnt det i en diskussion kan det hända att studerande räknat det som att läraren inte explicit gått igenom utvärderingen från tidigare år.

5.3 Kursutbudet och andra studieförhållanden

En av de grundläggande faktorerna till ifall det är möjligt att avlägga 60sp/år är att kursutbudet är tillräckligt och att det finns tillräckligt med alternativ att välja mellan gällande kurser och tentamina.

Det är ganska stor skillnad mellan första årets studerande och de andra när det kommer till andelen som anser att kursutbudet är tillräckligt. 74,4 % av första årets studerande, 54,6 % av tredje årets studerande och 55,4 % av femte årets studerande svarade ja på frågan. Detta stämmer överens med resultaten i förra årets undersökning. Runt 60 % anser också att de obligatoriska kurserna erbjuds tillräckligt ofta. Däremot anser en mindre andel att kurserna går att avlägga på tillräckligt många alternativa sätt. 48,7 % av första årets, 43,6 % av tredje årets och 50,4 % av femte årets studerande svarade ja på frågan. Det som de flesta anser att

saknas är möjligheter att avlägga sommarstudier. Endast 23,1 % av första årets, 21,5 % av tredje årets och 32,2 % av femte årets studerande svarade ja på frågan. Drygt hälften anser att upplägget på studierna möjliggör utbytesstudier, men under hälften uppger att man får studiepoäng för arbetsrelaterad praktik.

Figur 10. Praktiska studiearrangemang. Bedöm huvudämnesstudierna (på basis av de två senaste åren för tredje och femte årets studerande). Ja-svar i %.

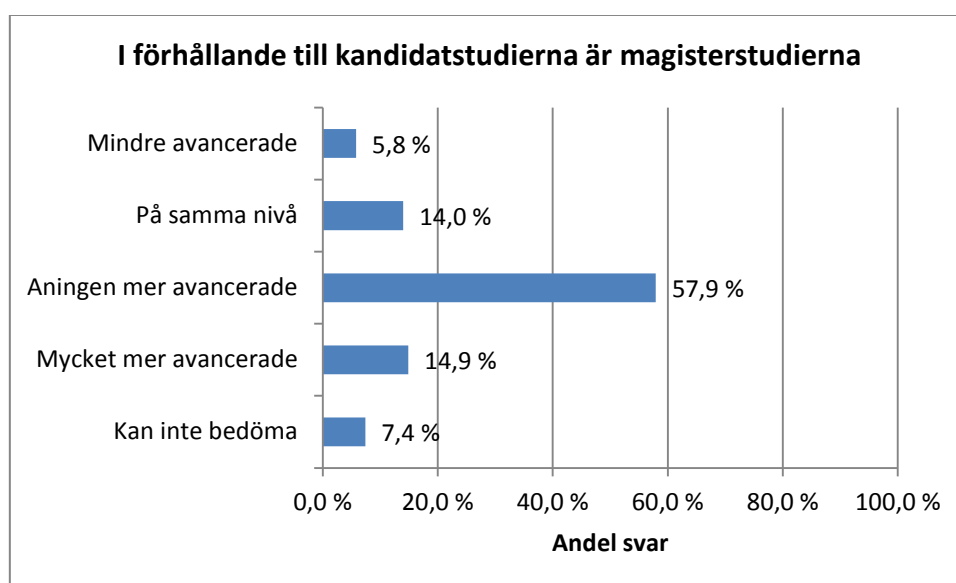
5.4 Arbetsbörda och studietakt

Bedöm studiernas belastning	1			3			5		
	Alltför stor/ snabb	Lämplig	Alltför liten/ långsam	Alltför stor/ snabb	Lämplig	Alltför liten/ långsam	Alltför stor/ snabb	Lämplig	Alltför liten/ långsam
Studiernas arbetsbörda är	17,1 %	78,9 %	3,5 %	23,3 %	73,0 %	3,7 %	18,2 %	77,7 %	4,1 %
Studietakten i kurserna är	15,1 %	80,9 %	4,0 %	9,8 %	86,5 %	3,1 %	6,6 %	85,1 %	4,3 %

Tabell 6. Bedöm studiernas belastning (på basis av de två senaste åren för tredje och femte årets studerande).

Som kommentar till tabell 6 bör nämnas att några lämnat tomt på frågorna vilket betyder att den sammanlagda andelen inte alltid blir 100 %.

En betydande majoritet (78,9 % av första årets, 73,0 % av tredje årets och 77,7 % av femte årets studerande) anser att studiernas arbetsbörda är lämplig. Väldigt få anser att den är alltför liten. En ännu större andel (80,9 % av första årets, 86,5 % av tredje årets och 85,1 % av femte årets studerande) anser att studietakten i kurserna är lämplig. På samma sätt tycker väldigt få att takten är alltför liten. Det är ungefär som i förra årets undersökning, förutom att det då var 80 % av tredje årets studerande som ansåg att studiernas arbetsbörda är lämplig, jämfört med 73,0 % i årets undersökning.

Figur 11. Bedöm magisterstudierna i förhållande till kandidatstudierna (femte årets studerande).

Ett annat sätt att kontrollera studiernas arbetsbörda är att se hur nivån skiljer sig mellan kandidat- och magisterstudierna. För att arbetsbördan och studietakten ska vara lämplig bör en lagom höjning av nivån ske. På samma sätt som i förra årets undersökning anser den största andelen av femte årets studerande (57,9 %) att magisterstudierna är aningen mer avancerade. Ungefär lika stor andel anser att studierna är på samma nivå (14,0 %) eller mycket mer avancerade (14,9 %). Jämfört med undersökningen 2014 är det en något större andel som anser att studierna är aningen mer avancerade (52 % 2014) och något färre som anser att studierna är på samma nivå (17 % 2014).

5.5 Öppna kommentarer till studiernas struktur och innehåll

Det som många skrivit under öppna kommentarer är att arbetsmängden varierar mycket mellan kurser eller att det varierar mellan olika perioder. Några uppger också att det är stor skillnad på lärarna gällande svårighetsnivån på kurserna och huruvida de går igenom kursutvärderingar. Dessutom verkar det finnas en del kurser som krockar, speciellt för de som läser ett biämne vid ÖPU. Några uppger också att det inte finns så stor valmöjlighet på kurser.

”Det är svårt att säga något om studiernas belastning eftersom det varierar helt och hållet från kurs till kurs. Vissa är alldeles för överväldigande och tidskrävande och andra kan man bara flyta igenom.”

”Läskurser har inte utvärderats enligt vad jag kommer ihåg. Läskurser gör att det är lätt att studera i egen takt, men uppmuntrar inte till diskussion, argumentation, reflektion och utvecklar inte alla sociala färdigheter som förmåga att jobba i grupp.”

Det som flest nämnt är ändå att det finns för få närstudietillfällen och kontaktundervisning. Många, i alla årskurser, önskar mer närvarotillfällen eftersom alltför mycket självstudier tär på deras studiemotivation.

5.6 Sammanfattning med konkreta åtgärdsförslag

För att få en högre kvalitativ nivå på studiernas innehåll och struktur skulle det krävas att fakulteter och ämnen:

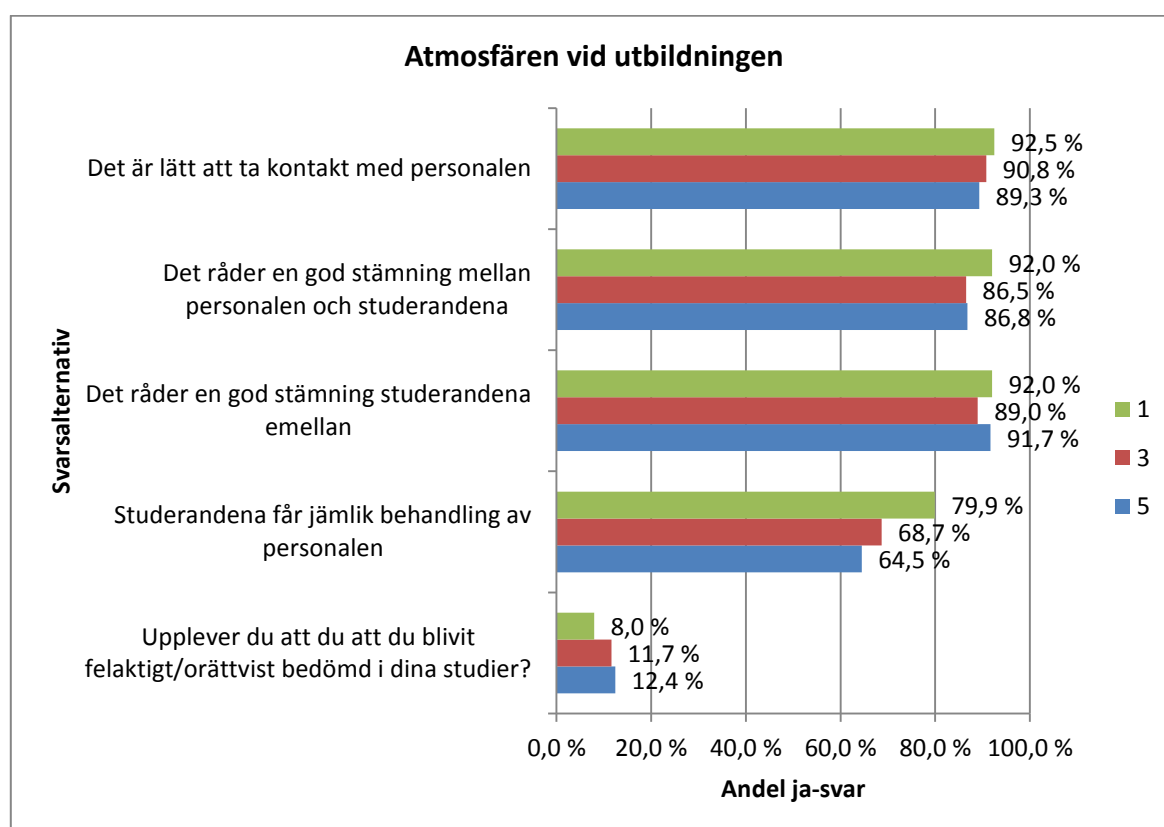
- granskar kursutbudet och kursinnehållet för att få tillräckligt med variation men minska överlappningar
- använder kursutvärdering i en högre grad och också går igenom tidigare utvärderingar då en kurs börjar igen
- uppmanar lärare att tydligt gå igenom vad som förväntas under en kurs och går igenom lärandemålen i början av en kurs
  - gärna kan lärarna också gå igenom vad som förändrats till följd av den tidigare utvärderingen
- erbjuder undervisning som uppmuntrar till diskussion och höjer motivation
  - speciellt närvarostudier ifall det är möjligt
- erbjuder bättre möjligheter till sommarstudier
- strävar efter att hålla en jämn nivå på kurserna, oberoende av vilken lärare som håller kursen
  - kurser som ger lika många studiepoäng ska kräva samma arbetsinsats
  - svårighetsgraden ska höjas successivt i takt med studietiden

6 Studiemiljö

- Hur ser studiemiljön ut?
- Hur uppfattar studerandena att de blir behandlade i studierna?
- Förekommer det felaktigt bemötande?

En viktig del för att garantera framgångsrika studier är att studeranden trivs vid universitetet. För att komma in i studiemiljön krävs eget initiativ, men universitetet kan via olika aktiviteter och låga trösklar att ta kontakt med personalen underlätta processen. Det är även universitetets ansvar är att följa upp att alla ges likvärdiga möjligheter att genomföra sina studier och reagera ifall studeranden meddelar om oegentligheter.

6.1 Atmosfären

Figur 12. Bedöm atmosfären vid din utbildning. Ja-svaren i %.

Åbo Akademi framhåller den personliga kontakten som en styrka. Årets enkät bekräftade svaren från tidigare år. Redan på första året ansåg 92,5 % av studerandena att det är lätt att få kontakt med personalen. På det tredje och femte året då man flyttat från grundkurserna till de mer inriktade ämnesstudierna var procenten uppe i 90,8 % respektive 89,3 %. Runt 90 % i alla årskurser svarar också jakande på att det råder en god stämning mellan personalen och studerandena samt studerande emellan.

Gällande huruvida studerandena får jämlik behandling av personalen är det färre som svarat ja, men statistiken är i linje med förra året. Det är också ganska stor skillnad mellan första årets studerande och de andra, dessutom minskar andelen som svarat ja i enlighet med hur länge man studerat. Det är något som man borde fundera över orsakerna till.

Även om det är en ganska liten andel som uppgett att de upplever att de blivit felaktigt/orättvist bedömda i sina studier och det är små skillnader mellan årskurserna, är det ändå en något oroväckande sak att andelen ökar från varje årskurs. Här bör noteras att det utifrån detta är svårt att avgöra huruvida något felaktigt hänt eftersom studenter och lärare kan uppfatta situationen på olika sätt.

6.2 Kränkande behandling, mobbning och diskriminering

Orättvis bedömning, kränkande behandling, mobbning	1			3			5		
	Ja	Nej	Kan inte bedöma	Ja	Nej	Kan inte bedöma	Ja	Nej	Kan inte bedöma
Upplever du att du någon gång blivit felaktigt/orättvist bedömd i dina studier?	8,0 %	78,4 %	13,6 %	11,7 %	72,4 %	15,9 %	12,4 %	76,9 %	10,7 %
Har du under din studietid blivit kränkt eller diskriminerad?	3,0 %	97,0 %	—	4,9 %	95,1 %	—	3,0 %	96,7 %	—
Förekommer det mobbning vid ditt ämne/utbildning?	3,5 %	70,9 %	25,6 %	4,9 %	65,6 %	29,5 %	3,3 %	76,9 %	19,8 %

Tabell 7. Förekommer det orättvis/kränkande behandling eller mobbning vid ditt ämne/utbildning?

Den första frågan behandlades redan i ovanstående avsnitt. När det kommer till kränkning eller diskriminering uppger få att de upplevt det. Ungefär lika liten andel uppger att det förekommer mobbning vid ämnet/utbildningen. Däremot svarade 25,6 % av första årets, 29,5 % av tredje årets och 19,8 % av femte årets studerande att de inte kan bedöma.

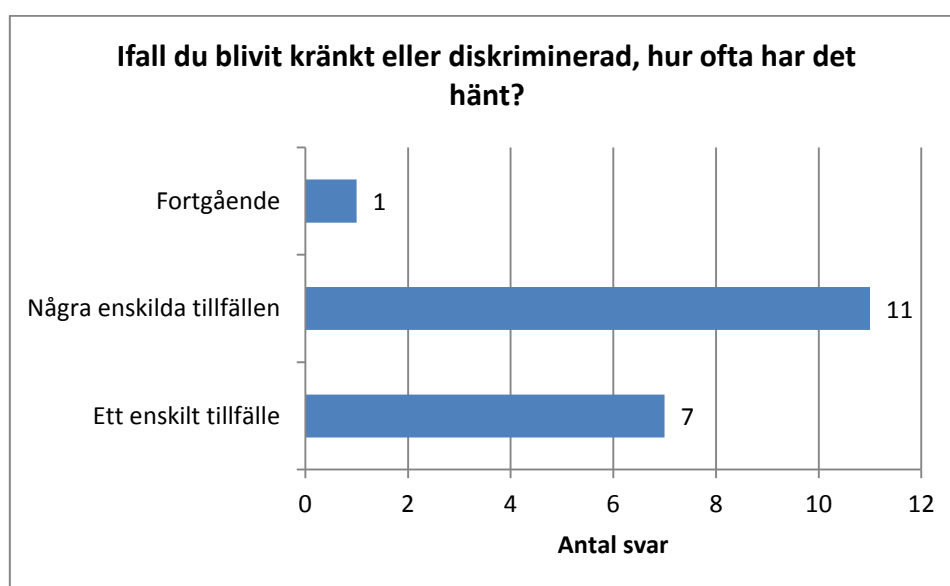
I tabellen nedan preciseras vilken typ av diskriminering det är fråga om. Totalt är det 38 fall som uppgetts i tabellen. Det behöver inte betyda 38 personer eftersom en person kan fylla i flera orsaker till diskriminering. Kön, annan uppenbar orsak än de alternativ som fanns och ingen uppenbar orsak valdes av flest, men det handlar som synes om väldigt små skillnader. I 17 fall har kränkningen gjorts av en lärare och i 14 fall av flera studerande. Den här frågan är extra känslig, eftersom det på basis av detta inte går att avgöra huruvida något felaktigt gjorts. Studerande kan ha tolkat något som kränkning p.g.a. någon av de ovanstående orsakerna även

om det inte var menat så. Däremot kan det på samma sätt också hända att det verkligen är fråga om kränkning. Mera om detta kommer i de konkreta åtgärdsförslagen.

Av vem och varför har du blivit kränkt eller diskriminerad?	Av en i personalen	Av flera i personalen	Av en studerande	Av flera studerande	Både av personal och studerande	Totalt
Kön	2			2	1	5
Ålder	1	1		1		3
Social bakgrund	1			3		4
Ekonomiska förutsättningar		1		2		3
Föräldraskap		1				1
Sexuell läggning			1			1
Hälsotillstånd	1			1		2
Språk	3			1		4
Religiös åskådning	1					1
Politisk åskådning	2					2
Annan uppenbar orsak	2	1		3		6
Ingen uppenbar orsak	4			1	1	6
Totalt	17	4	1	14	2	38

Tabell 8. Av vem och varför har du blivit kränkt eller diskriminerad?

Figur 13. Ifall du blivit kränkt eller diskriminerad, hur ofta har det hänt? Antal svar.

Alla utom en uppger att kränkningen skett vid några enskilda eller vid ett enskilt tillfälle.

Hurudana trakasserier har det varit fråga om?	Antal
Elakt förtal, ryktesspridning (t.ex. i sociala medier)	4
Utfrysning, osynliggörande	5
Nedsättande tilltal	11
Hotelser	1
Sexuella trakasserier	0
Våld (misshandel, sexuellt våld?)	0
Annat	0

Tabell 9. Hurudana trakasserier har det varit fråga om? Antal svar.

	Ja	Nej	Kan inte bedöma
Skulle du definiera problemet som trakasserier?	3	4	11
Om du blivit trakasserad, har du fört fallet vidare?	3	13	—
Om du fört fallet vidare, togs det på allvar?	2	8	—
Om du fört fallet vidare, var åtgärderna tillräckliga?	1	9	—

Tabell 10. Precisering gällande trakasserier. Antal svar.

I de flesta fall har det handlat om nedsättande tilltal eller utfrysning. Ingen uppger att det skulle handla om sexuella trakasserier eller våld. De flesta verkar ha svårt att bedöma om det är fråga om trakasserier eller inte och av de som anser att det är trakasserier har endast ett fåtal fört fallet vidare. Enligt statistiken har fallen inte tagits på allvar eller så har det inte lett till tillräckliga åtgärder enligt de som svarat. Det här är förstås studerandenas subjektiva upplevelser, men det går som sagt inte att avgöra om det vore på plats med strängare åtgärder.

6.3 Öppna kommentarer gällande studiemiljö och trakasserier

Det kom in många kommentarer gällande egna upplevelser av trakasserier och vad som kunde förbättras gällande studiemiljön. Nedan kommer nu ett urval av citat tagna från alla årskurser.

”Ingen feedback, för lång tid att få tentresultat, inte fått tillgång till allt material före tenten, allt för kort tentamenstid (2h) motsvarande tentens innehåll”

”Personer som har missat deadline har lika stor chans att få ett bra vitsord som personer som lämnade in en uppgift före en deadline.”

”Sammansvetsade studiegrupper - låter ingen ”ny” komma in i gänget”

”Jag anser att vissa professorer inte har samma krav på alla studerande. T.ex. får vissa studerande missa mycket mer än egentligen tillåtet.”

”Könsdiskriminering av speciellt äldre lärare förekommer, och det är kränkande.”

”Ett grupparbete. Jag underkänd, vännen godkänd.”

”Jag skulle tycka att det vore bra om det fanns fler grupprum för studerande, så att det skulle finnas fler möjligheter att studera tillsammans/göra grupparbeten. Annars anser jag att studiemiljön är okej.”

”Exempelvis en lärare underkände först min uppsats eftersom innehållet var otillräckligt och källhänvisningen dålig. Jag ändrade källhänvisningen, lämnade in uppsatsen och fick vitsordet 4/5. Många andra liknande händelser under studietiden. Om man kommenterar saken som studerande blir man anklagad för att vara osaklig.”

6.4 Sammanfattning och konkreta åtgärdsförslag

Överlag verkar det råda en god stämning vid akademien. De flesta tycker att det är bra utrymmen och att det lätt går att ta kontakt. Få upplever att de blivit diskriminerade, men det är svårare att avgöra om det förekommer mobbning. Det som verkar vara största orsaken till upplevd diskriminering är olika bedömningar av uppgifter eller kurser. För att skapa en bra studiemiljö och trivsel behövs rätt enkla medel:

- behandla studerandena respektfullt, jämlikt och kollegialt
  - gäller såväl studerande som personal
- skapa ett bra diskussionsklimat på kurserna och involvera studerandena i utvecklingen av enskilda kurser, utbildningen och arbetsmiljön
- kommunicera noggrant både lärandemål och instruktioner om uppgifter och bedömningskriterier samt håll dig till de överenskomna bedömningskriterierna.

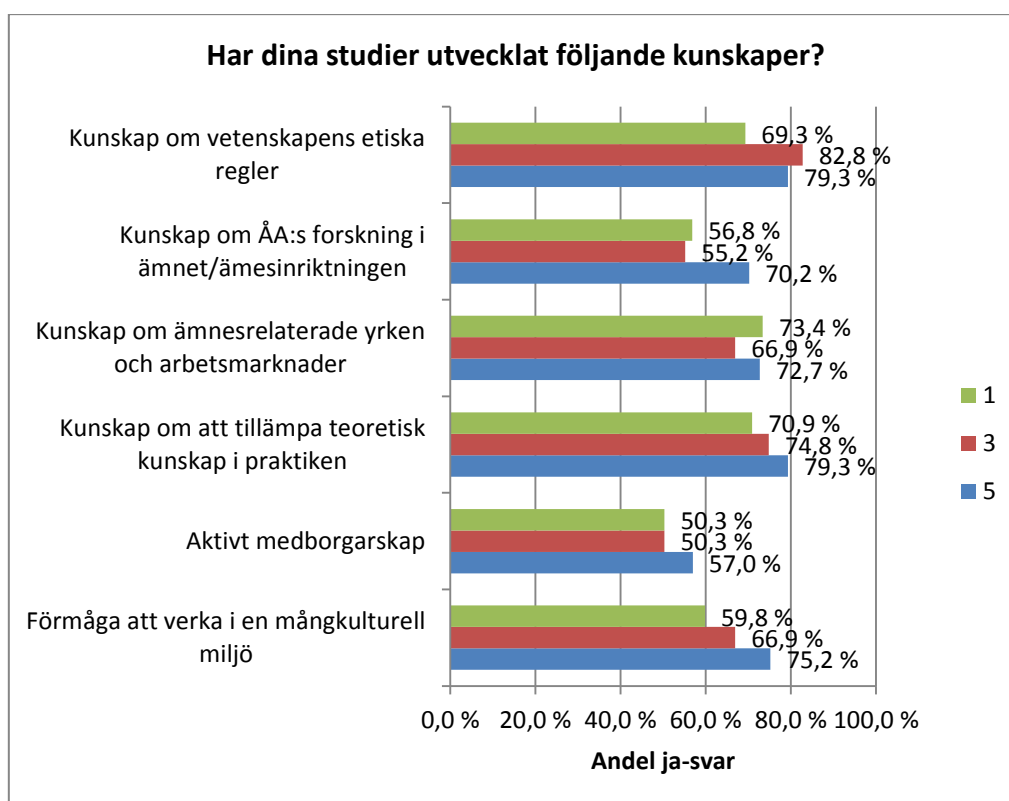
7 Mitt eget kunnande

- Hur utvecklas kunnandet under studietiden?
- Utvecklas allmänfärdigheterna i studierna?

Utvecklingen av kunskaper och färdigheter är ett intressant men samtidigt svårt område att undersöka. Kapitlet finns med i studieklimatundersökningen framför allt för att studerandena ska reflektera över sin egen utveckling och se helheten av olika förmågor som behövs i arbetslivet och samhället. Frågeställningen följer långt den som utvecklats för arbetsforums enkät till utexaminerade.

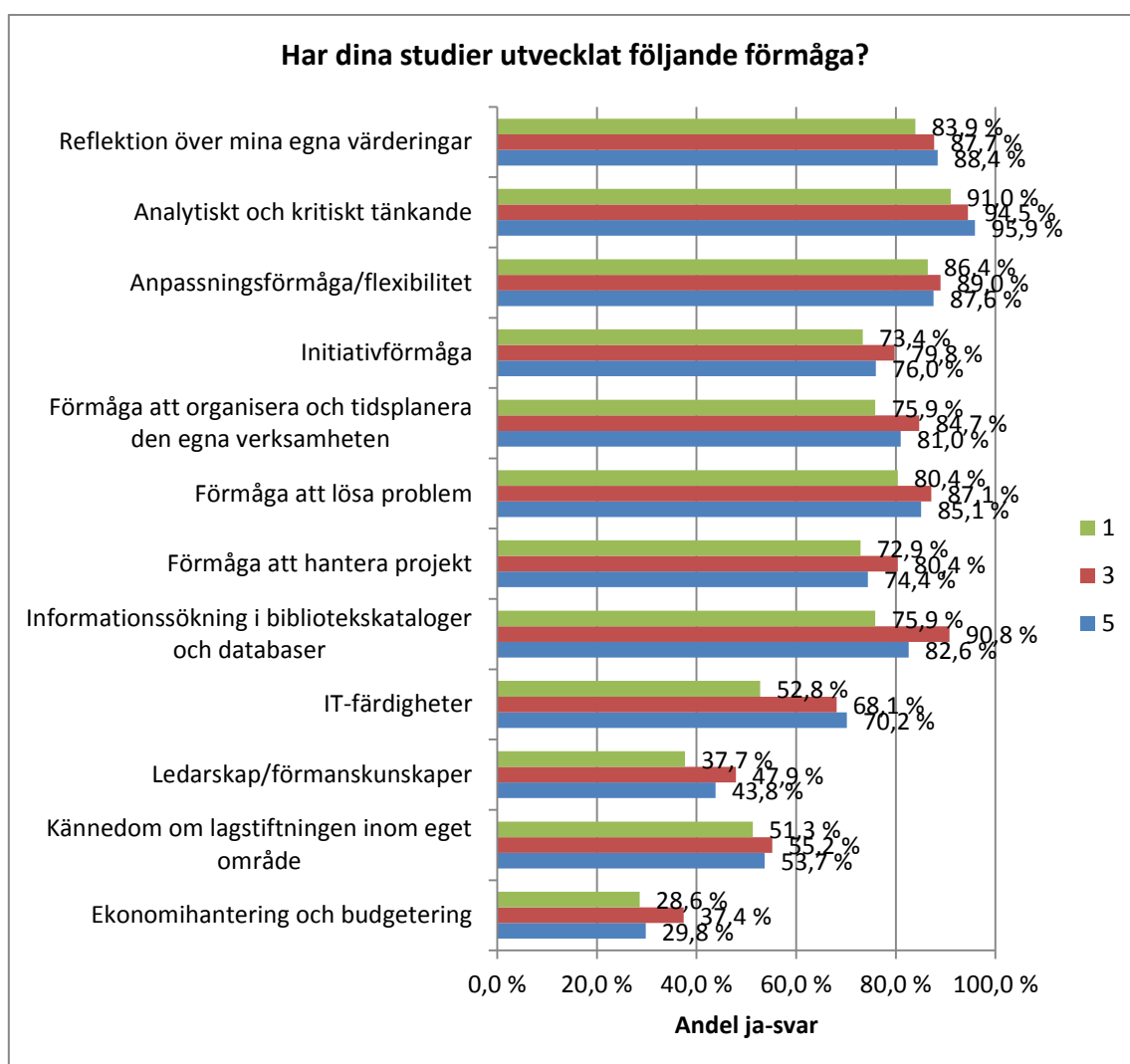
Målsättningarna med universitetsstudierna kan och ska givetvis diskuteras. I studieklimatundersökningen utgår man från finansiärens (samhället, skattebetalarna) behov och förväntningar. Större delen av de utexaminerade ska placera sig på en arbetsmarknad utanför den akademiska och bör följaktligen få kunskaper och färdigheter som gör att de kan hitta sin plats. Vidare ställer universitetslagen indirekt krav på att akademiker i högre mån än andra grupper tar en aktiv roll i utvecklingen av samhället.

7.1 Utvecklade kunskaper och förmågor

Figur 14. Har dina studier utvecklat följande kunskaper? Ja-svaren i %.

På de flesta områden ser det ut som att femte årets studerande är de som mest anser att studierna utvecklat kunskaper. På många områden ökar också andelen successivt enligt hur länge man studerat. Även om det är en liten skillnad är det ändå intressant att fler tredje årets studerande (82,8 %) än femte årets studerande (79,3 %) anser att studierna utvecklat kunskap om vetenskapens etiska regler, med tanke på att de som är i eller närmar sig pro gradu-avhandlingsskedet borde ha den biten under kontroll. Även om det kan se ut som att en ganska liten del första årets studerande svarat ja på dessa frågor bör man komma ihåg att syftet är att dessa kunskaper ska utvecklas under hela studietiden. Därför är det snarast femte årets svar som ger en indikation på hur studierna som helhet lyckas med detta. Däremot är det endast drygt hälften på alla årskurser som anser att studierna utvecklar ett aktivt medborgarskap, något som är en av de viktigaste sakerna med akademiska studier.

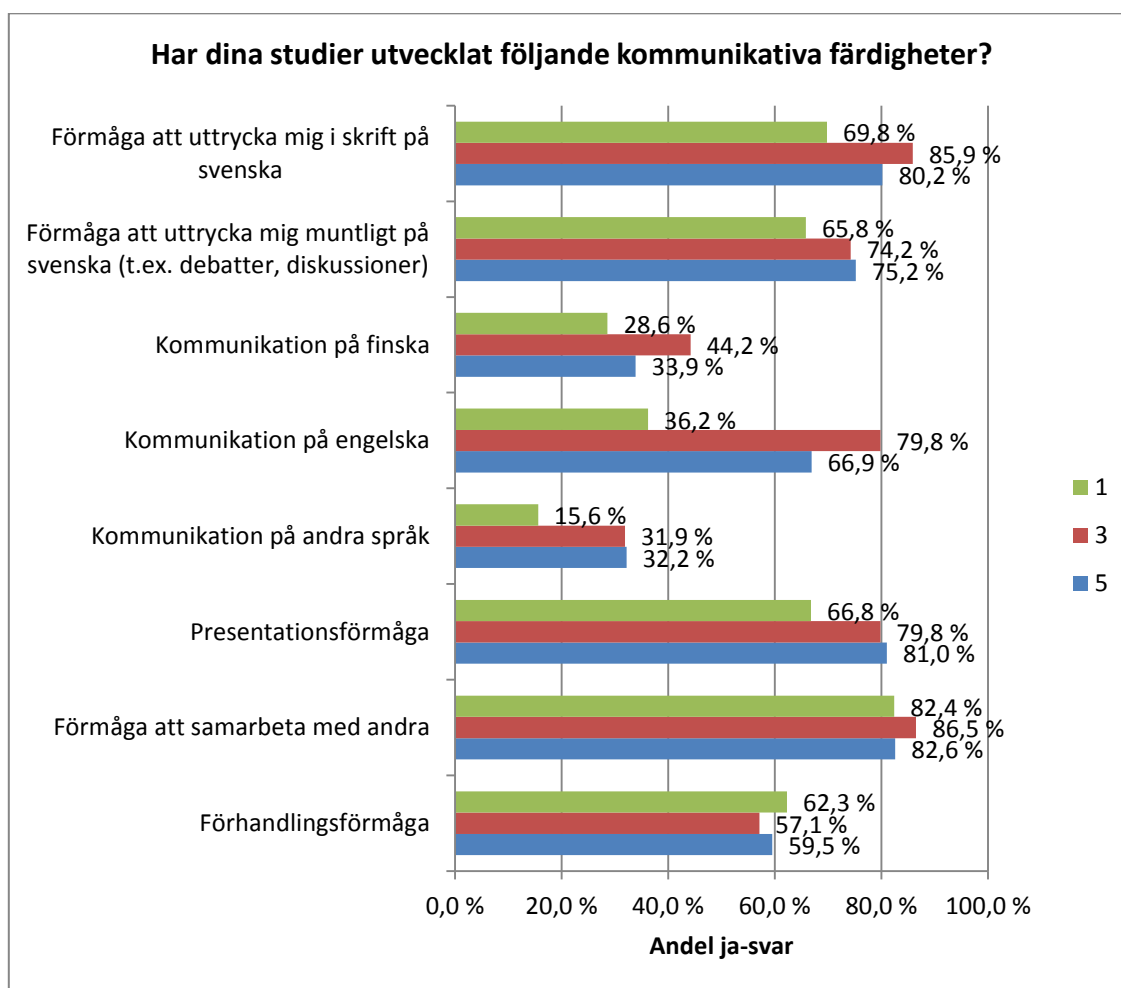

Figur 15. Har dina studier utvecklat följande förmågor? Ja-svar i %.

I tabell 15 ovan redogörs för de förmågor som akademiska studier ska utveckla och hur studerandena upplever att det fungerar. På de flesta punkter har en större andel tredje årets

studerande än femte årets studerande svarat ja, vilket är något överraskande. Överlag har en stor andel svarat ja på alla punkter, förutom när det kommer till ledarskap/förmanskunskaper, kännedom om lagstiftningen inom eget område samt ekonomihantering och budgetering. Dessa tre är heller inte lika relevanta för alla ämnesområden, även om det överlag kan vara bra förmågor att besitta.

7.2 Kommunikativa färdigheter

Figur 16. Har dina studier utvecklat följande kommunikativa färdigheter? Ja-svaren i %.

En stor andel i varje årskurs anser att studierna utvecklat deras förmåga att uttrycka sig på svenska i skrift och muntligt, hålla presentationer och samarbeta med andra. Överlag är andelen alltid mindre bland första årets studerande, vilket innebär att färdigheterna utvecklas med tiden. Däremot är det på ett flertal punkter en större andel tredje årets studerande än femte årets studerande som svarat ja. När det kommer till förmåga att kommunicera på finska och engelska är det till och med en betydligt större andel tredje årets studerande som svarat ja. En rätt liten del uppger att studierna utvecklat kommunikation på andra språk än svenska, finska och engelska. Det är förstås upp till studenterna själva ifall de vill läsa kurser i

främmande språk och inom en del ämnesområden ingår kurser i andra språk, men det är inte obligatoriskt.

7.3 Öppna kommentarer gällande det egna kunnandet

I de öppna kommentarerna till den egna utvecklingen framkommer dels saker som handlar om det som efterfrågas och dels annat. Några skriver också att de haft en del av dessa förmågor sedan tidigare och därför kunnat svara nej eftersom deras studier inte utvecklat förmågan ytterligare. Statistiken påverkas därför av det. Nedan följer ett urval kommentarer.

”Jag upplever att jag har utvecklats som studerande men också att jag har växt som människa under mitt första studieår. Det har varit en positiv upplevelse och jag har blivit ganska bra på att strukturera och balansera studier och fritid, trots att studierna har upptagit en stor del.”

”Finskan bör bli mera muntlig. En kurs med bara grammatik och en muntlig kurs vore bra.”

”Har haft en stark grund, men att arbeta i grupp med olika människor hjälper i utveckling av sociala kunskaper och ger färdigheter till arbetslivet.”

”Har utvecklats på många områden men det är svårt att bedöma ifall ÅA har bidragit till det.”

”Jag upplever att alla de tidigare punkterna har förbättrats av mina studier, men inte enbart utan i kombination med sociala situationer, vänner, medstudierande, mentorer, svåra livserfarenheter”

”Vissa kunskaper har jag från tidigare utbildning, men svårt att säga hur de utvecklats. Dock anser jag att nya kunskaper lär en att tänka på ett nytt sätt. Det jag saknar med tanke på egen utveckling är att teori kunde kopplas mer ihop med praktik, eftersom det förutom teoretisk kunskap även krävs praktisk erfarenhet för att få arbete.”

7.4 Sammanfattning med konkreta åtgärdsförslag

Det är svårt att peka ut vad i studierna som utvecklar de olika färdigheterna och huruvida det enbart är studierna som inverkar. För att erbjuda studerandena de bästa förutsättningarna att utvecklas akademiskt bör dock allmänfärdigheterna tränas upp vid sidan om substanskunskaperna i de ordinarie kurserna, och endast i få fall som specialkurser i allmänfärdigheter. Det Åbo Akademi och utbildningarna borde göra är att:

- komma överens om vilka allmänfärdigheter som särskilt ska tränas samt hur och i vilka kurser de olika allmänfärdigheterna ska läras ut och testas
- erbjuda mer stöd och undervisning i kommunikation på båda de inhemska språken
  - speciellt muntlig finska efterlystes
- koppla ihop teori och praktik på ett synligare sätt och samtidigt göra arbetslivsrelevansen tydligare
  - gärna mer praktik i samband med studierna

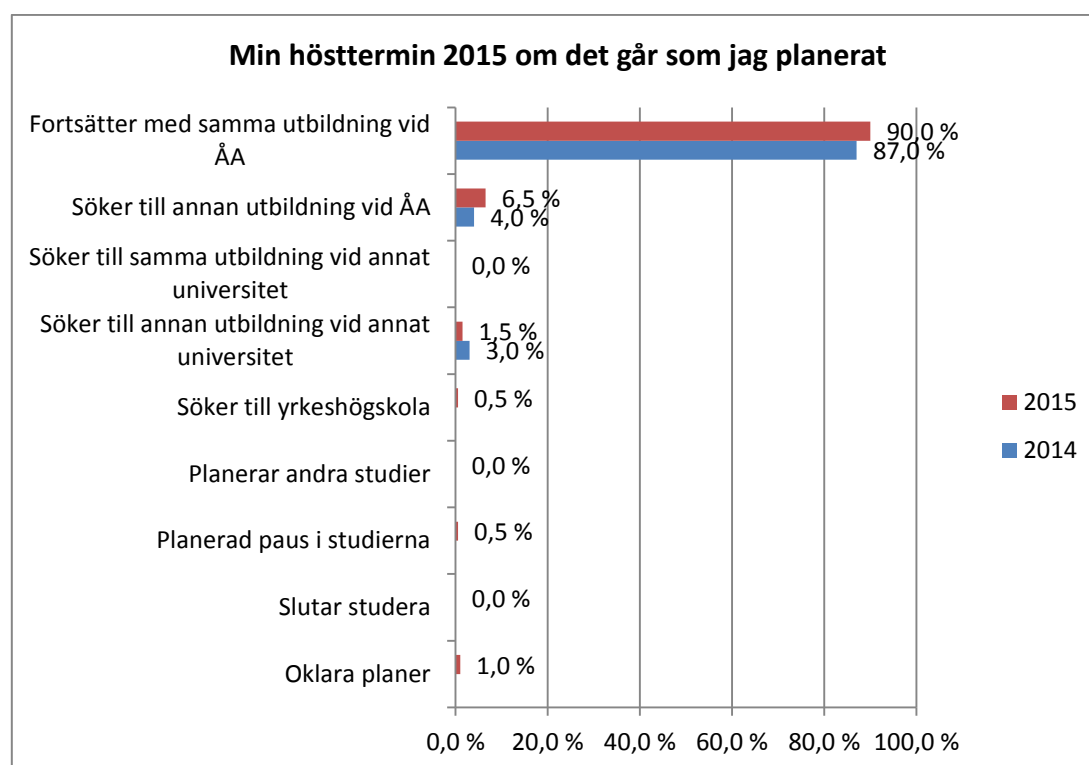
8 Framtiden

- Hur ser planerna ut för nästa läsår?
- Hur ser planerna ut efter studierna?
- Skulle studerandena göra samma val om de fick börja studierna på nytt?

Med det här kapitlet önskar vi få en mer konkret bild av hur studerandena planerar sin framtid. Vi vill få studerandena att fundera på livet efter studierna och kommunicera att akademien förväntar sig att studerandena genast från första året börjar planera sin framtid som utexaminerad.

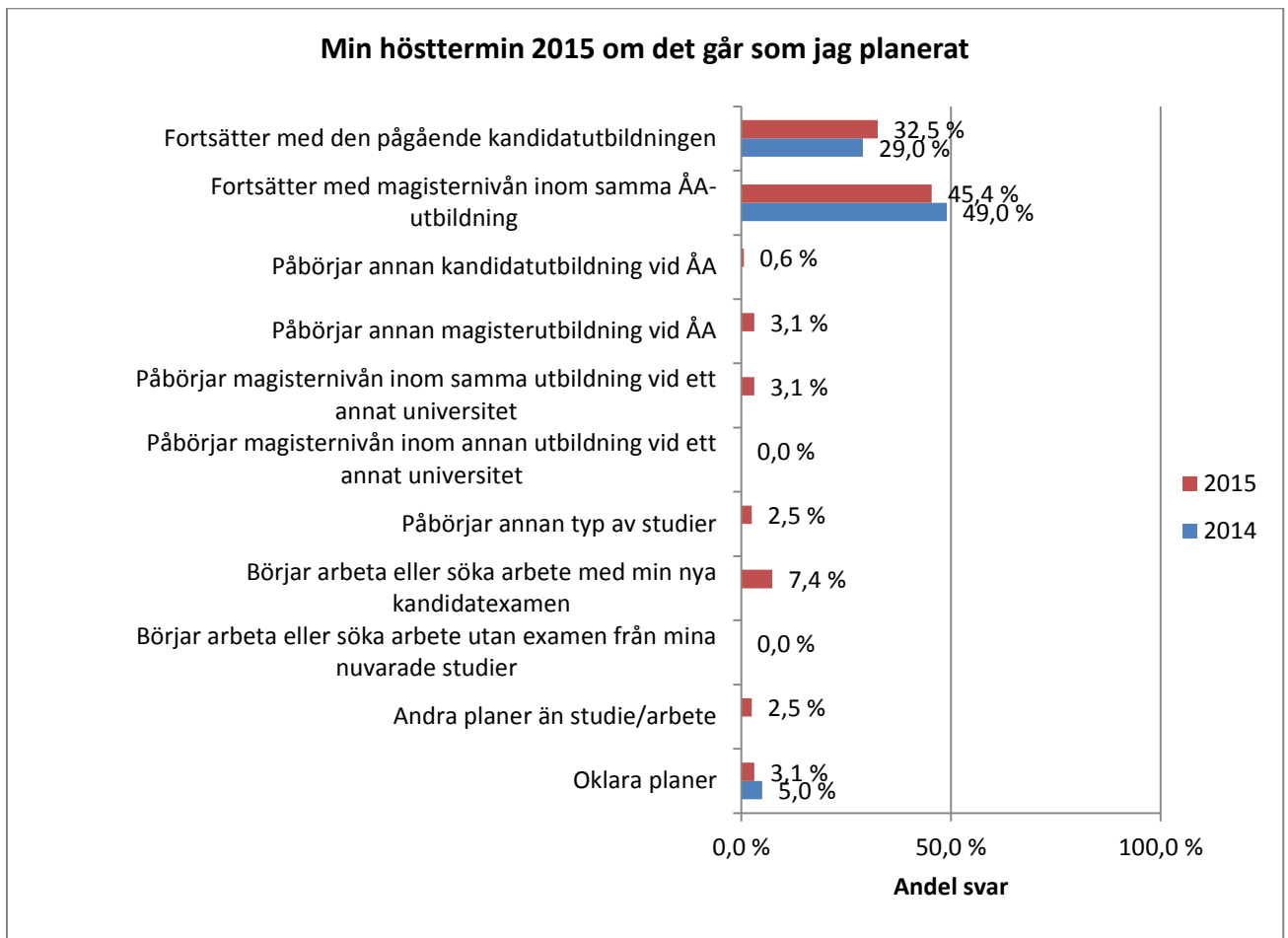
8.1 Planer för nästa läsår

Nästan alla första årets studerande fortsätter på samma utbildning till hösten. Några byter utbildning vid ÅA och endast ett fåtal byter universitet, söker till yrkeshögskola eller har oklara planer.

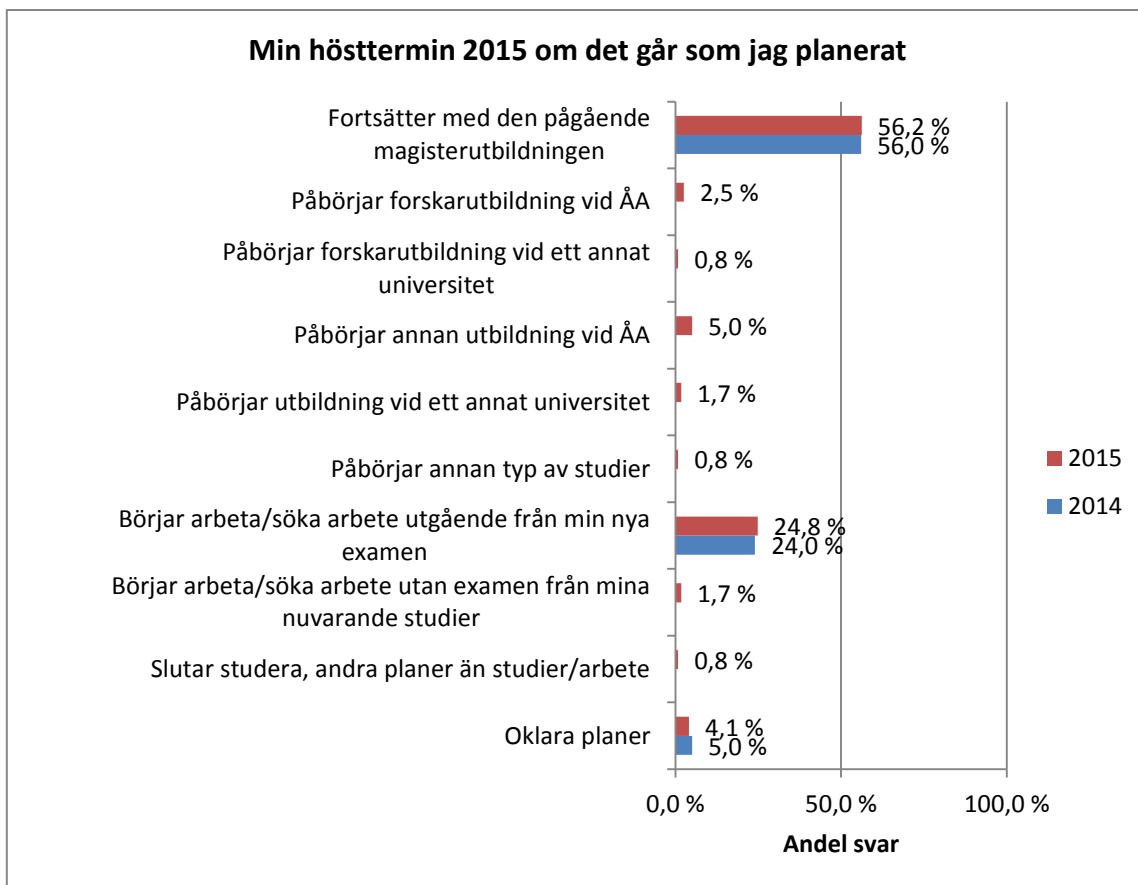
Figur 17. Min hösttermin 2015 om det går som jag planerat (första årets studerande).

En knapp tredjedel av tredje årets studerande fortsätter med kandidatavhandlingen till hösten. 45,4 % övergår till magisternivån och 7,4 % börjar arbeta efter kandidatexamen. Ett fåtal byter till magisternivå inom ett annat ämne vid ÅA eller samma ämne vid ett annat universitet. Några har oklara planer eller andra planer än arbete eller studier.

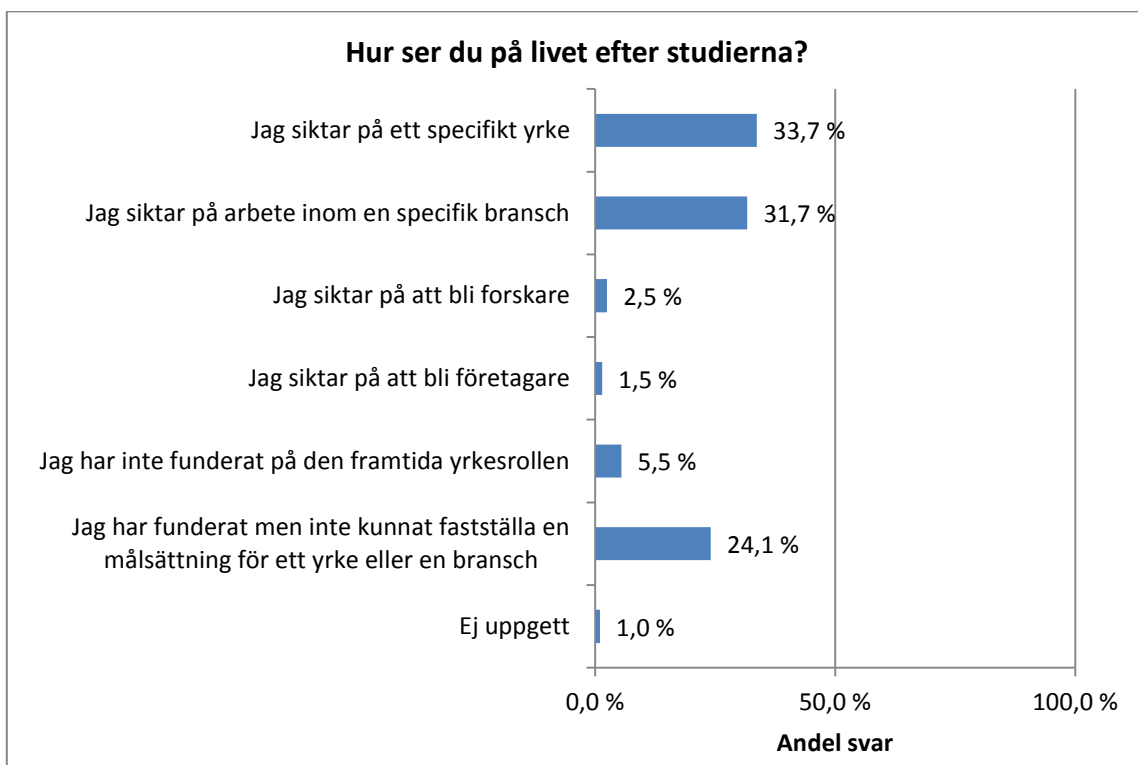
Figur 18. Min hösttermin 2015 om det går som jag planerat (tredje årets studerande).

56,2 % av femte årets studerande fortsätter på magisternivån till hösten. En knapp fjärdedel har blivit färdiga och söker arbete eller har fått arbetsplats till hösten. Några byter utbildning vid ÅA och ett fåtal påbörjar forskarutbildning.

Figur 19. Min hösttermin 2015 om det går som jag planerat (femte årets studerande).

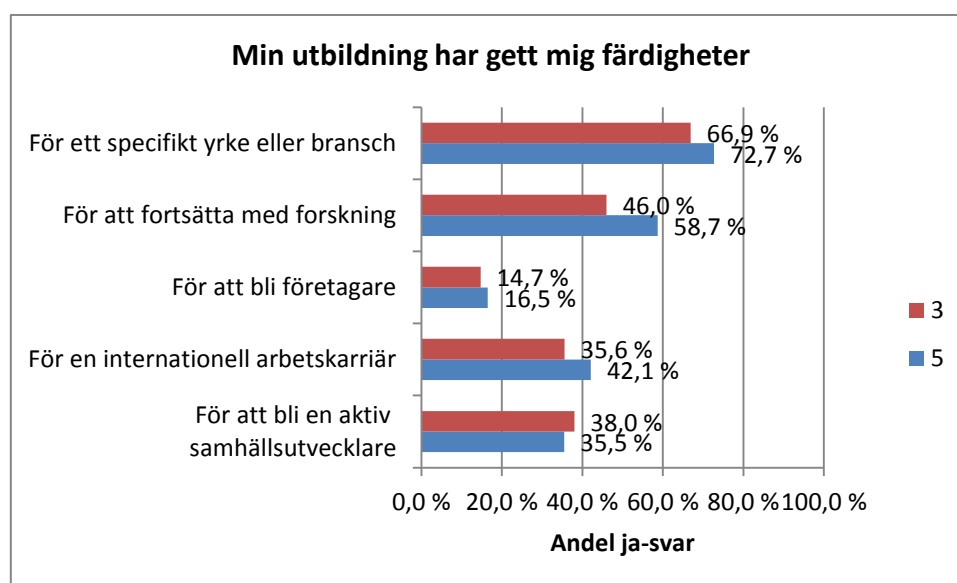
8.2 Livet efter studierna

Figur 20. Hur ser du på livet efter studierna (första årets studerande)?

33,7 % första årets studerande siktar på ett specifikt yrke (28 % 2014) och 31,7 % siktar på arbete inom en specifik bransch (35 % 2014). En knapp fjärdedel har funderat men inte kunnat fastställa en målsättning för ett yrke eller en bransch. Endast ett fåtal siktar på att bli forskare eller företagare, vilket är i linje med resultatet i förra årets undersökning. 5,5 % har inte funderat på den framtida yrkesrollen.

Av tredje och femte årets studerande frågades vilka färdigheter studierna gett med tanke på livet efter studierna. Runt 70 % svarade att studierna gett färdigheterna för ett specifikt yrke eller bransch. Knappt 60 % femte årets studerande svarade att de fått färdigheter för att fortsätta med forskning, medan endast 46,0 % tredje årets studerande svarade ja på frågan.

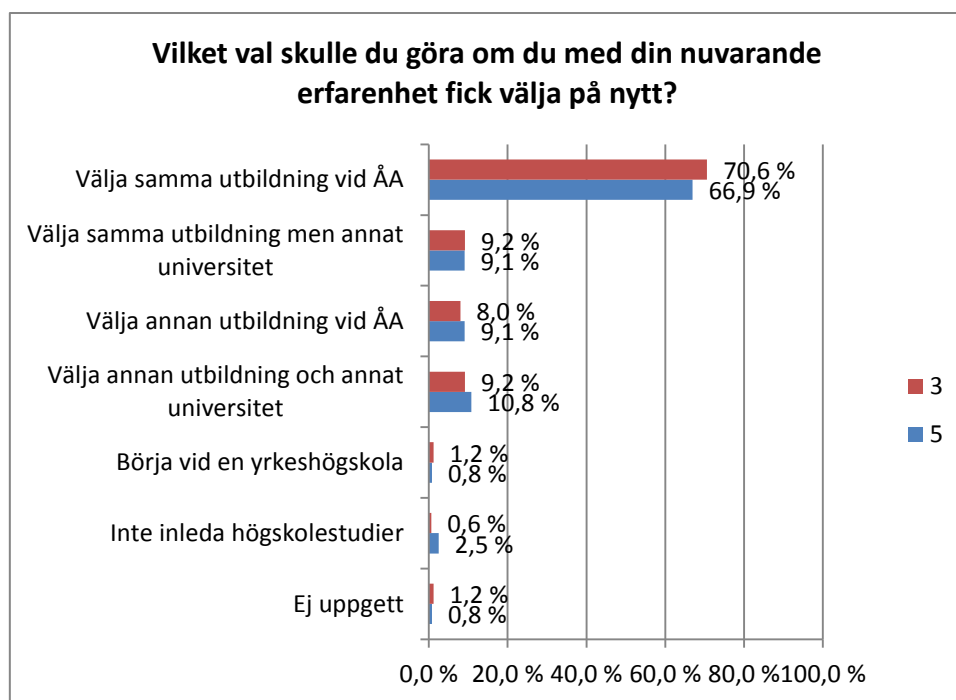

Figur 21. Min utbildning har gett mig färdigheter. Ja-svaren i %.

Ganska liten andel anser att de fått färdigheter som hjälper dem att bli företagare. 38,0 % tredje årets och 35,5 % femte årets studerande anser att de fått färdigheter för att bli en aktiv samhällsutvecklare. Statistiken ser ungefär ut som i förra årets undersökning.

8.3 Val med nuvarande erfarenhet

Största delen tredje och femte årets studerande skulle välja samma utbildning vid ÅA ifall de fick välja på nytt. Det är också en betydligt större andel tredje årets studerande i år än förra året som väljer det alternativet (70,6 % jämfört med 60 % förra året). Gällande femte årets studerande är det istället färre, 66,9 % jämfört med 72 % förra året. Det är ungefär lika stor andel tredje och femte årets studerande som skulle välja antingen samma utbildning vid annat universitet, annan utbildning vid ÅA eller annan utbildning vid annat universitet. Få uppger att de skulle välja att börja studera vid en yrkeshögskola eller inte inleda högskolestudier över huvudtaget.

Figur 22. Vad skulle du välja för studieinriktning med din nuvarande erfarenhet?

8.4 Öppna kommentarer gällande framtiden

I kommentarerna framkommer väldigt olika syn på framtiden. Överlag var det positivare tongångar i de kommentarer som skrevs av första årets studerande än de äldre.

”Jag ser hela tiden fler och fler möjligheter och intressanta arbetsplatser, så framtiden är förhoppningsvis ljus.”

”Framtiden verkar oklar för nästan alla på humanistiska linjen. Många studerar för intressets skull, vilket jag också gör. Via biämnena hoppas jag ändå lyckas profilera mig och så småningom hitta min plats i yrkeslivet.”

”Skulle vilja ha mera prat och tips om vad man kan göra efter studierna”

”För tillfället knyter inte kurserna så mycket an till arbetslivet och på kandidatnivå används inte gästföreläsare under kurserna, vilket vore önskvärt för att få en mera konkret bild av aktualiteter. Framtidstron och kontakterna till arbetslivet har jag personligen fått enbart via aktivitet i föreningslivet.”

”Jag är fortfarande inte helt säkert på vad jag vill göra, men ångrar absolut inte att jag studerat vad jag studerat.”

”Jag kanske skulle önska möjligheter till starkare inriktning inom huvudämnet för att få bättre möjligheter till att profilera sig på arbetsmarknaden. Annars har jag varit nöjd med utbildningen och handledningen kring studierna. Framtiden känns okej, eftersom jag har en tidigare utbildning att falla tillbaka på ifall jag inte får arbete utgående från den här högre utbildningen.”

”Efter två magisterutbildningar har jag inte fått några färdigheter som jag kan använda i ett yrke, vilket även märks då jag försökt finna ett jobb i 2 år. Och fast forskning skulle vara intressant vet jag att mina betyg inte når den nivå för att möjliggöra doktorsstudier.”

8.5 Sammanfattning med konkreta åtgärdsförslag

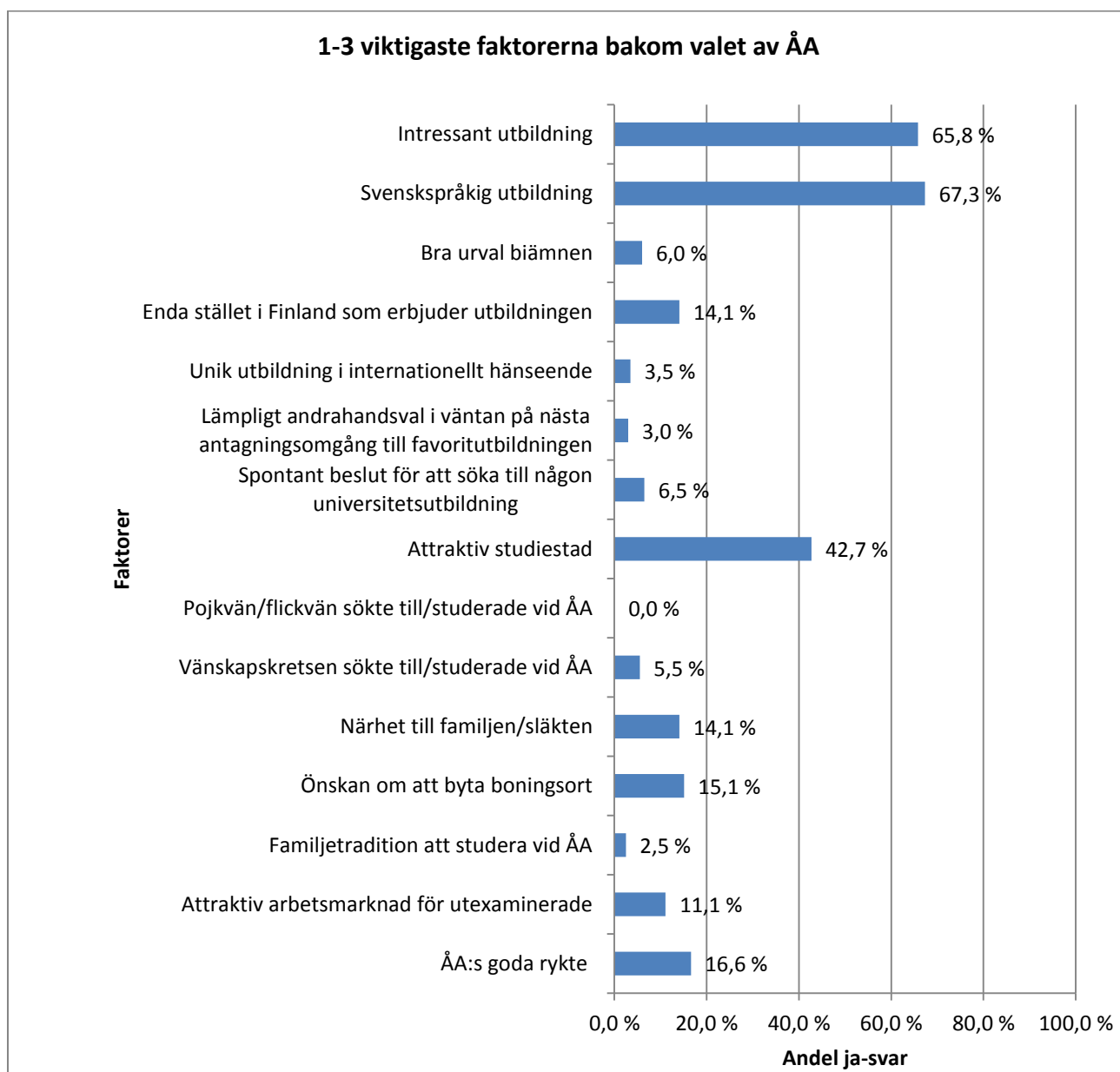
Största delen av första och tredje årets studerande kommer nästa läsår att fortsätta med sina nuvarande studier. Detsamma gäller femte årets studerande. Över hälften fortsätter ännu studera och en knapp fjärdedel söker jobb efter avslutad examen. Det innebär att endast en fjärdedel blivit klara på 5 år, vilket inte är någon hög siffra. Resultaten är ändå i linje med förra året och således en klar förbättring från 2013. För att se till att studerandena blir utexaminerade inom utsatt tid borde fokus läggas på det som gör att studierna inte framskrider i den takt de borde. För att ytterligare höja kvaliteten på utbildningen och underlätta för studenterna så att studietakten skulle hålla skulle krävas att:

- öka dialogen med studerandena om biämnesval och arbetsmarknaden
- informera mer om möjliga arbetsplatser och vilka branscher som är möjliga efter examen
  - osäkerhet gällande framtida arbete kan leda till längre studier (se kommentarerna)

9 Separat sektion per enkät

9.1 Introduktionen till Åbo Akademi och studierna

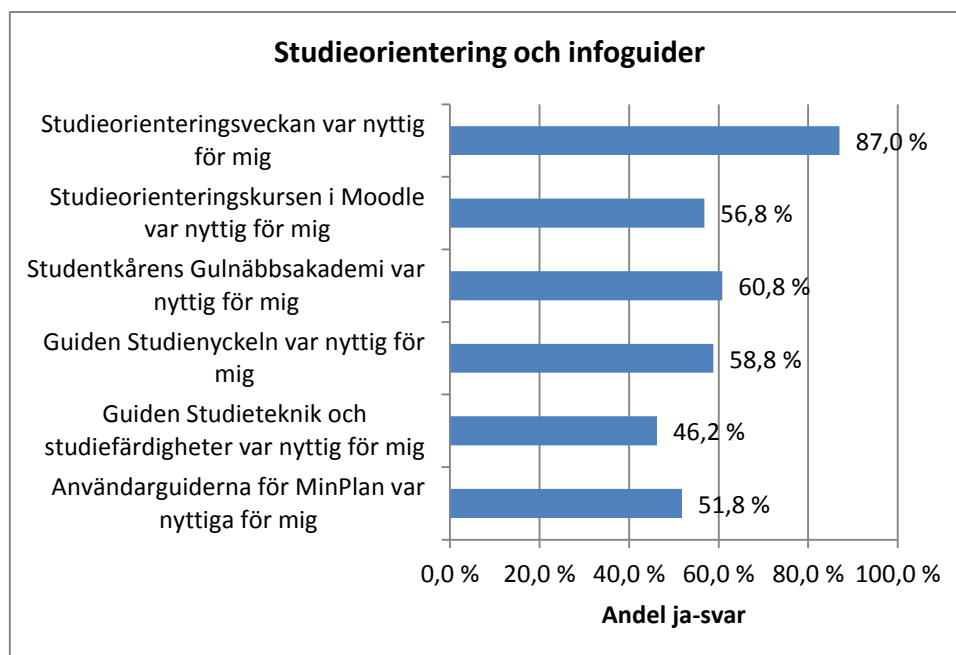
Det avsnitt som enbart riktar sig till första årets studerande handlar om valet av studieplats, studieorienteringen och egenlärarverksamheten. Akademin s målsättning är att studerande ska få stöd för att komma in i studierna och den akademiska miljön. Delaktighet och gemenskap är viktiga förutsättningar för framgångsrika studier.

Figur 23. Vilka 1-3 faktorer var de viktigaste bakom valet att söka till ÅA (första årets studerande)?

86,9 % uppgav att utbildningen var deras förstahandsval. De viktigaste orsakerna till att söka till Åbo Akademi är att det är svenskspråkig utbildning (67,3 %) och intressant utbildning

(65,8 %). En stor andel, 42,7 %, har också uppgett attraktiv studiestad som orsak. Universitetets rykte, vänner och familj, attraktiv arbetsmarknad för utexaminerade och unik utbildning i internationellt hänseende är inte lika viktiga orsaker. 50,3 % uppgav att de tog beslutet självständigt för flera år sedan, 10,1 % att de blev övertygade av släkt och vänner och 9,0 % att de blev övertygade efter besök vid ÅA.

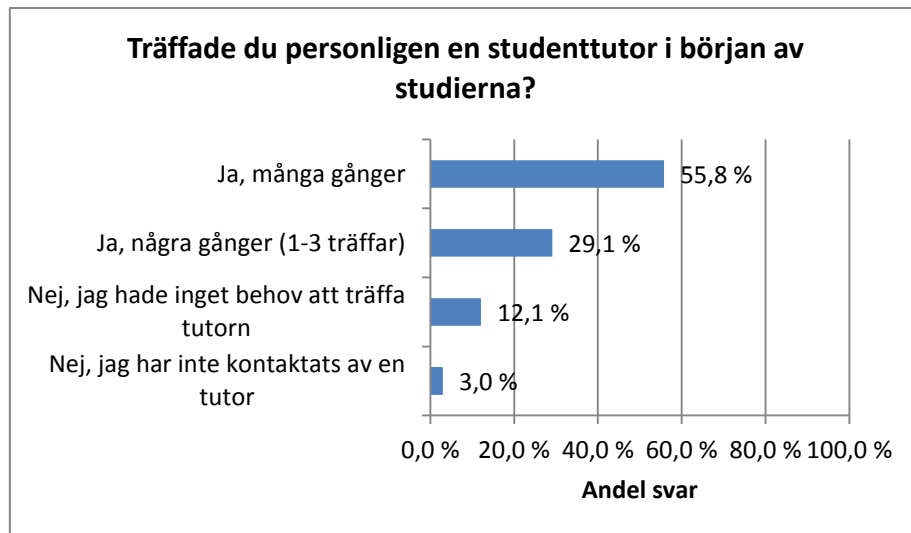

Figur 24. Studieorientering och infoguides. Ja-svaren i %.

Studieorienteringsveckan är en viktig del av introduktionen till studierna, vilket också bekräftas i undersökningen. Studieorienteringskursen i Moodle upplevs inte som lika viktig, men det ändå fler än hälften som svarat ja. Av infoguiderna upplevdes Studienyckeln vara till störst nytta, men runt hälften har svarat ja också på de två andra. Överlag är statistiken ungefär densamma som förra året, men då var andelen som ansåg att guiderna för MinPlan var nyttiga endast 39,0 %.

I likhet med de tidigare undersökningarna visar resultaten i årets undersökning av studenttutorverksamheten är viktig för studerandena. 85,5 % svarade att tutorverksamheten varit viktig för dem. Resultaten visar också att tutorerna tar uppgiften på allvar och träffar studerandena flera gånger. Endast 12,1 % uppgav att de inte hade något behov av att träffa tutorerna.

Figur 25. Träffade du personligen en studenttutor i början av studierna?

I de öppna kommentarerna uppgav de flesta att studieorienteringen var intensiv och kanske onödigt mycket på en gång. Det är samma saker som framkommit i de tidigare undersökningarna. Nedan följer ett urval kommentarer.

”För det mesta onödigt och tråkigt, men studieorienteringsveckan är väldigt viktig”

”Studieorienteringsveckan var onödigt utdragen, men mycket information som egentligen inte var relevant. Man kunde ha gått igenom samma info på två dagar. Lärde mig det mesta sedan när studierna faktiskt började på.”

”Jag tycker att det kom endast lite nyttig information under första veckan på ÅA, det kom för mycket info på så kort tid, man kunde omöjligt ta in all info!!”

”Massor med info på kort tid. Speciellt kunskap om data-centralen kunde lagts upp på annat sätt än genom föreläsning, jag minns verkligen inget av den. Ett mer omfattande "infohäfte" i pappers- eller webbversion, typ en stor "Gulis-guide", skulle vara bra.”

”Mycket info, men ändå bra så att man kom in i sammanhanget och träffade andra gular.”

”Vi fick för mycket information första veckan. Jag skulle hellre ha fått informationen spridd under några veckor så att man hinner ta in informationen och hänger med. Bra att all information finns på ÅA:s hemsidor men det är svårt att hitta den.”

9.1.1 Sammanfattning med konkreta åtgärdsförslag

Den första tiden vid universitetet och introduktionen till studierna påverkar studerandenas uppfattningar av studierna mycket. Därför är en lyckad introduktion, där studerandena får ut det de behöver och kan ta till sig, av stor nytta. I kommentarerna fanns förslag på uttömmande guider som tar upp allt man behöver veta som första årets studerande och det finns ju redan. Några förslag på saker som kunde förbättras är:

- större spridning på informationsmängden som ges ut första veckan
  - studerandena upplever att det är för mycket på en gång, vilket leder till att mycket glöms bort, blir osäkert eller skapar förvirring
- ta upp saker då de blir aktuella

9.2 Egenlärarverksamheten

Av alla första årets studerande uppgav 71,9 % att de träffat en egenlärare en eller flera gånger (80 % 2014). Det är dock i linje med åren innan det. 8,5 % uppgav att de inte kontaktats av någon egenlärare, vilket är så gott som samma som förra året (9,0 %).

Fakultet	Har du personligen träffat en egenlärare?				
	Ja, flera gånger	Ja, en gång	Nej, jag har inte haft behov att träffa egenläraren	Nej, jag har inte kontaktats av en egenlärare	Ej uppgett
FHPT	46,3 %	24,1 %	24,1 %	5,5 %	0,0 %
FPV	34,1 %	38,6 %	13,6 %	11,4 %	2,3 %
FSE	32,1 %	30,4 %	25,0 %	12,5 %	0,0 %
FNT	40,5 %	45,2 %	9,5 %	4,8 %	0,0 %
Jag vet inte fakulteten	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Jag vill inte uppge fakultet	50,0 %	0,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %

Tabell 11. Har du personligen träffat en egenlärare? Svar per fakultet.

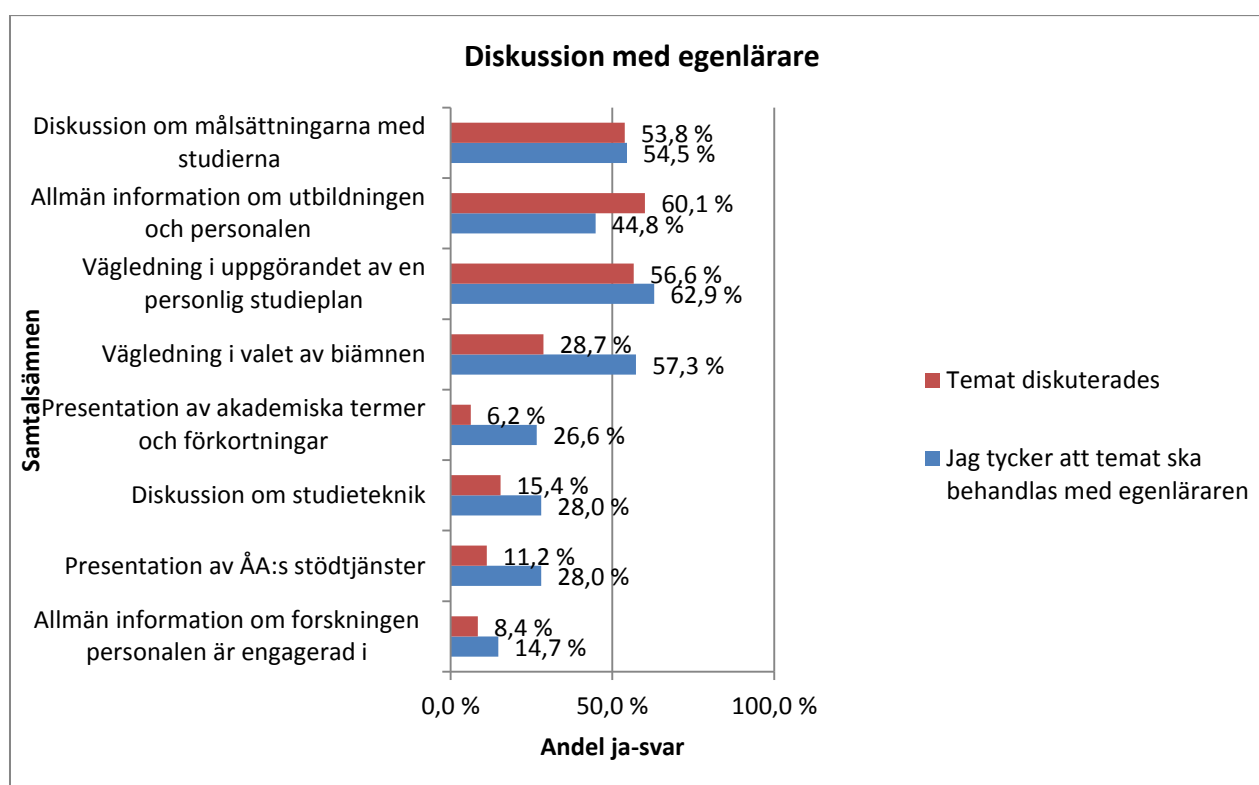
I tabellen ovan finns de fakultetsvisa svaren för frågan om studerandena personligen träffat egenlärare. I tabellen nedan finns de fakultetsvisa svaren för huruvida egenlärarverksamheten varit nyttig.

Totalt ansåg 61,3 % att egenlärarverksamheten varit nyttig, vilket är i linje med förra årets undersökning och betydligt bättre än åren innan. Andelen som ansåg att den inte varit nyttig

sjönk också från 18 % förra året till 14,6 % i årets undersökning. En knapp fjärdedel uppgav att de inte deltagit eller inte kontaktats vilket ändå är en rätt stor andel.

Fakultet	Egenlärarverksamheten har varit nyttig för mig:		
	Ja	Nej	Inte deltagit/kontaktats
FHPT	63,0 %	11,1 %	25,9 %
FPV	59,1 %	22,7 %	18,2 %
FSE	60,7 %	7,1 %	32,2 %
FNT	61,9 %	21,4 %	16,7 %
Jag vet inte fakulteten	100,0 %	0,0 %	0,0 %
Jag vill inte uppge fakultet	50,0 %	0,0 %	50,0 %
Totalt	61,3 %	14,6 %	24,1 %

Tabell 12. Egenlärarverksamheten har varit nyttig för mig. Svar per fakultet.

Figur 26. Ifall du träffat din egenlärare, vilka teman har behandlats och vilka borde behandlas? Andelen är räknad från de 143 av 199 (71,9 %) som uppgivit att de träffat sin egenlärare.

De flesta har diskuterat målet med studierna, allmänt om utbildningen och uppgörandet av studieplan. Rätt få har diskuterat val av biämnena med tanke på att många kommenterade tidigare att de vill ha mer information om biämnena. Dessutom anser 57,3 % att temat ska behandlas med egenläraren.

9.2.1 Sammanfattning med konkreta åtgärdsförslag

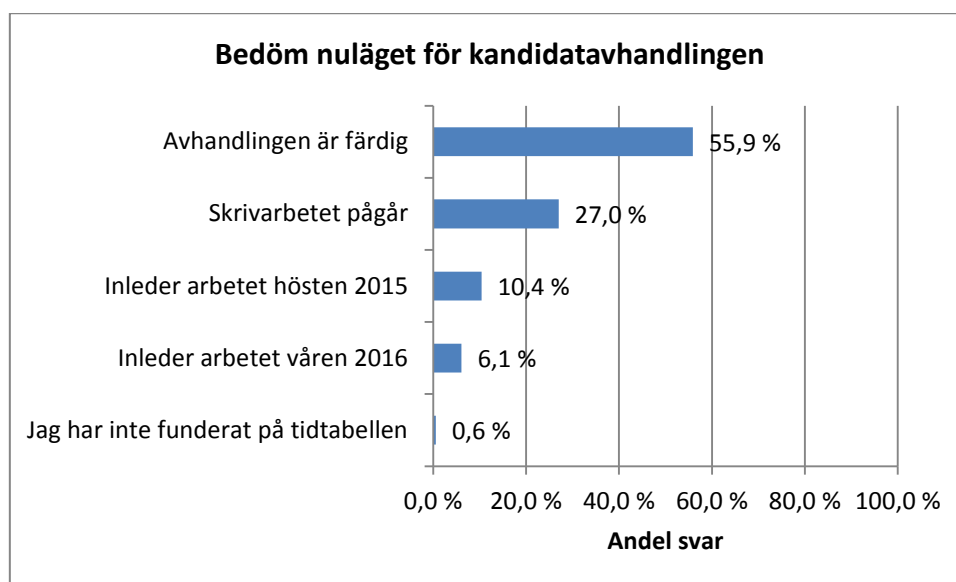
Egenläraren är en viktig resurs för studerandena och ofta en första närmare kontakt med personalen vid ÅA. Detta är viktigt för att studerande ska känna att de kan diskutera sina studierelaterade ärenden med någon som kan råda dem och hjälpa till med planering, som många studerande förstår är viktig men som inte alla hittar rätt stöd för. För att försäkra att egenlärarverksamheten utvecklas och att en även större andel av studerandena ser den som nyttig bör ÅA:

- stöda egenlärarna med material och utbildning så att de i högre grad än nu tar upp frågor om studieteknik, stödtjänster och akademiska termer
- säkerställa att de lärare som åtar sig uppgiften att vara egenlärare ges tillräckliga tidsmässiga resurser att genomföra sin uppgift bra

9.3 Avhandlingen och handledningen

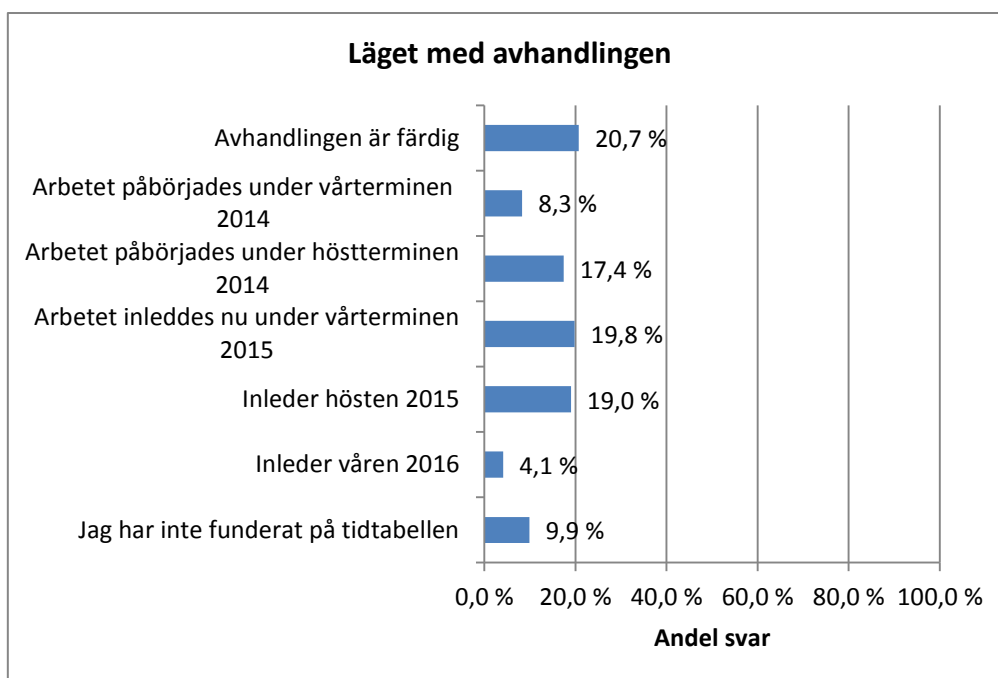
Studieklimatundersökningen granskar dels i vilket skede arbetet med avhandlingen är, dels ställs frågor om handledningen till de personer som svarat att de färdigställt eller håller på med avhandlingen.

9.3.1 I vilket skede är avhandlingen?

Figur 27. Bedöm nuläget av kandidatavhandlingen (tredje årets studerande).

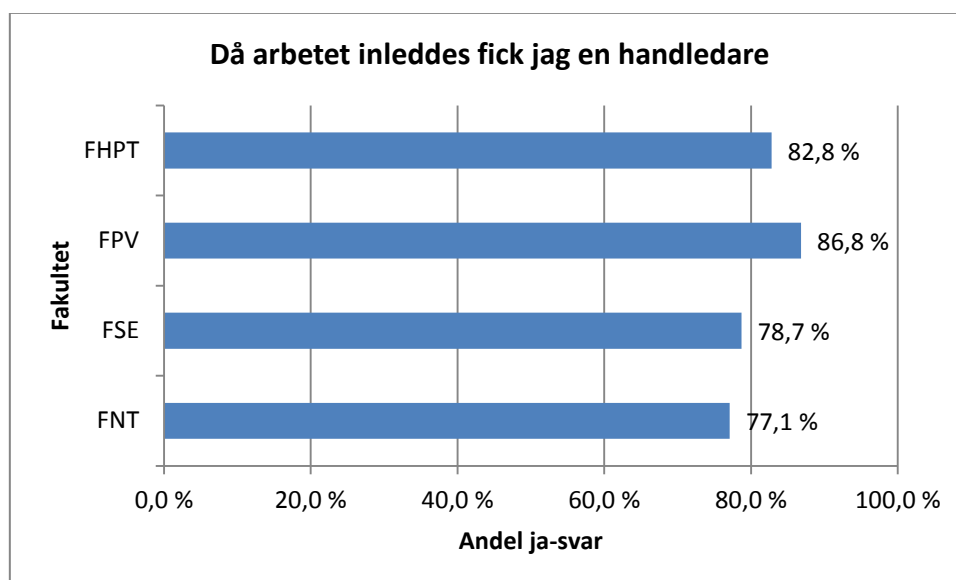
55,9 % tredje årets studerande svarade att avhandlingen är färdig och 27,0 % höll på med skrivarbetet. Det är i linje med förra årets undersökning. Så gott som alla har tänkt ut en tidtabell för kandidatavhandlingen.

Figur 28. Bedöm nuläget för avhandlingen pro gradu/diplomarbetet (femte årets studerande).

Som kommentar till figuren bör nämnas att en person inte svarat, vilket innebär att det inte blir 100 % om man räknar ihop andelarna. En dryg femtedel uppgav att de är färdiga med avhandlingen, jämfört med 15 % förra året. Sammanlagt 45,5 % har påbörjat arbetet med avhandlingen och 9,9 % har inte funderat på tidtabellen.

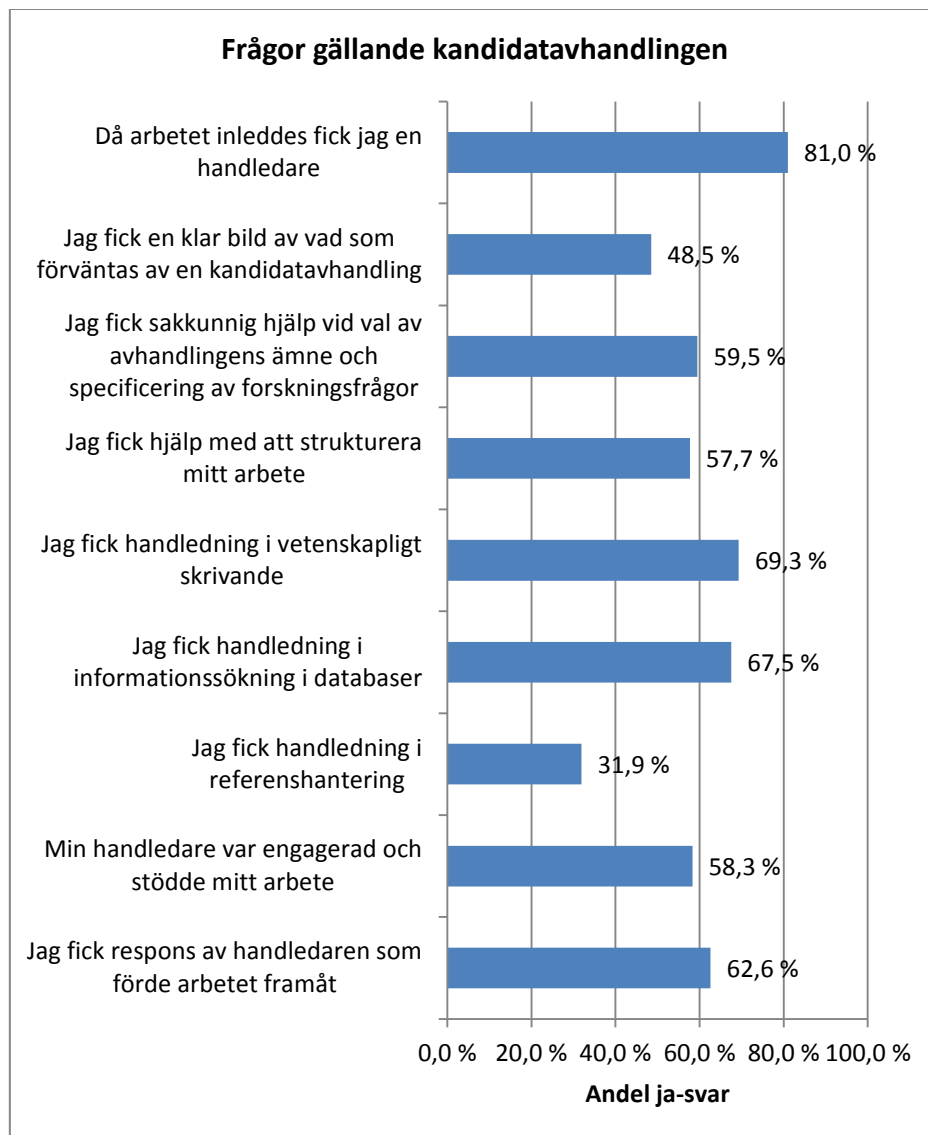
9.3.2Handledning och stöd

Figur 29. Då arbetet inleddes fick jag en handledare (tredje årets studerande). Ja-svar i %.

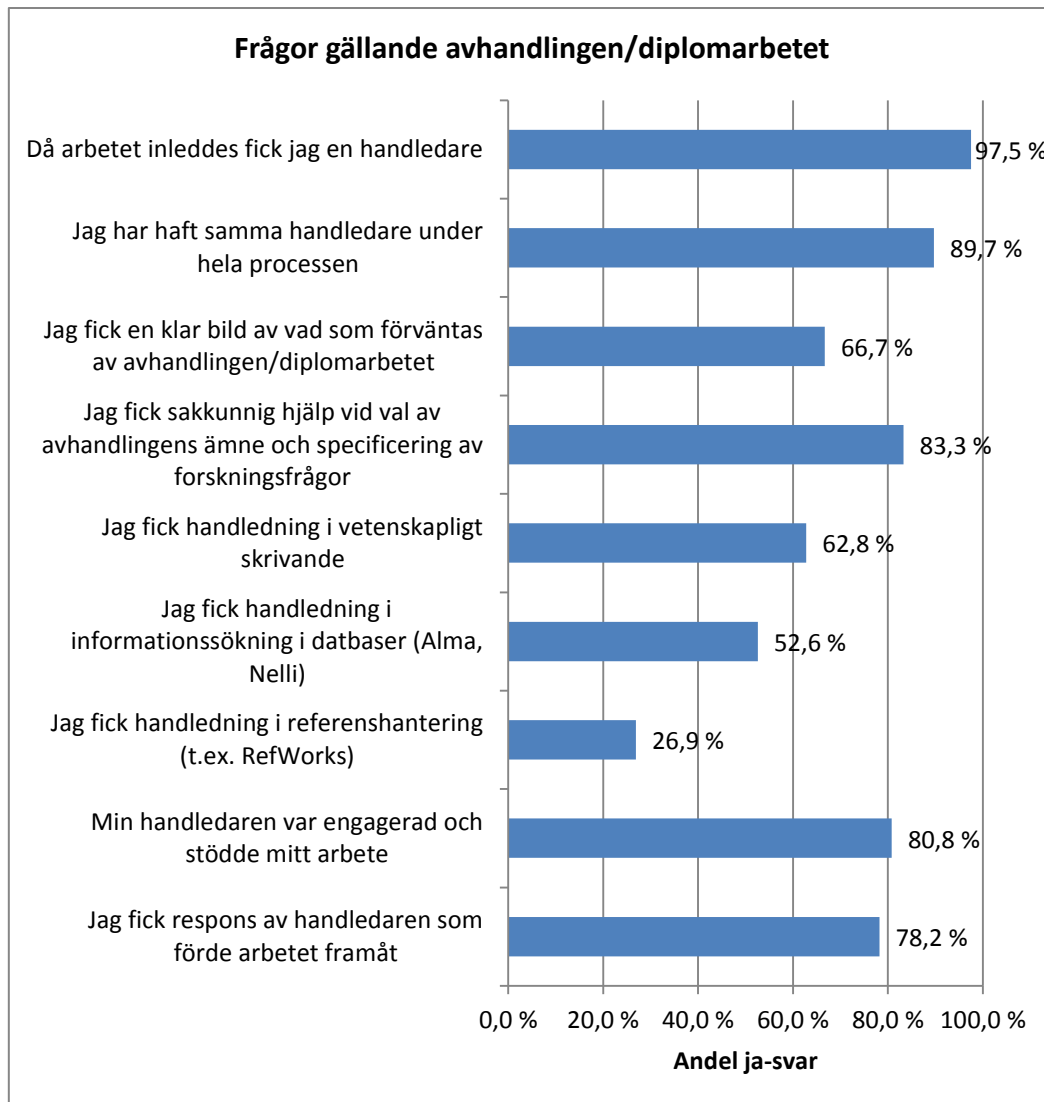
Överlag är det rätt likadana siffror för tredje årets studerande vid alla fakulteterna, men största skillnaden finns mellan FPV (86,8 %) och FNT (77,1 %). Det som bör funderas över är vad situationen för den resterande andelen är och det kan finnas flera orsaker till varför de inte

fått en handledare. En del av dem är troligen sådana som inte börjat skriva på sin kandidatavhandling ännu.

Figur 30. Påståenden gällande arbetet med kandidatavhandlingen (tredje årets studerande).

Egentligen borde andelarna räknas enligt de som svarat att de är färdiga med eller håller på med avhandlingen, men eftersom andra kan gå på avhandlingsseminarier eller dylikt utan att ha börjat skriva och eftersom alla ändå svarat något på frågan räknas andelen från alla 163 tredje årets studerande. Majoriteten har svarat ja på nästan alla frågor. Under hälften uppgav att de fått en klar bild av vad som förväntas av en kandidatavhandling, vilket är något som bör åtgärdas. En knapp tredjedel uppgav att de fått handledning i referenshantering vilket också är en viktig del av vetenskapligt skrivande.

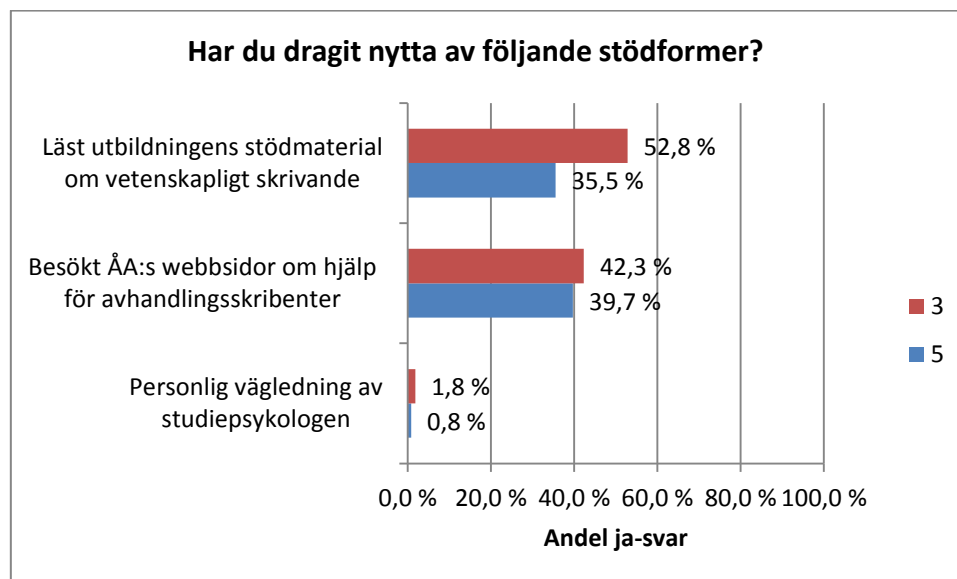
Figur 31. Påståenden gällande arbetet med avhandlingen/diplomarbetet (femte årets studerande).

Till skillnad från samma figur för tredje årets studerande är andelarna här räknade enligt de som är klara med avhandlingen eller håller på med arbetet. Detta beror på att de som ännu inte påbörjat arbetet med avhandlingen inte heller svarat på frågan. Överlag har en väldigt stor andel svarat ja på så gott som alla punkter. Det som ännu kunde förbättras är handledning i referenshantering (26,9 %) och handledning i informationssökning i databaser (52,6 %).

I tabellen nedan finns statistiken över hur mycket handledning tredje och femte årets studerande tagit del av. I de flesta fall har majoriteten deltagit 1-4 gånger eller inte alls deltagit. Den enda punkt där störst andel valt 9 gånger eller fler är ifall man diskuterat arbetet med studiekamrater eller anhöriga. Även om det inte är en handledare kan det också vara ett värdefullt sätt att reflektera kring sin egen avhandling och på det sättet stöda och motivera varandra.

Vilken typ av handledning och stöd har du upplevt i avhandlingsprocessen och hur många gånger har du deltagit?	3					5				
	1—4	5—8	9—	Har ej deltagit	Ej uppgett	1—4	5—8	9—	Har ej deltagit	Ej uppgett
Avhandlingsseminarier	37,8 %	27,4 %	27,4 %	6,7 %	0,7 %	24,4 %	26,9 %	29,5 %	19,2 %	0,0 %
Handledning inom projekt	31,1 %	5,9 %	0,7 %	59,3 %	3,0 %	32,1 %	5,1 %	12,8 %	42,3 %	7,7 %
Handledningssamtal på handledarens initiativ	53,3 %	2,2 %	1,5 %	41,5 %	1,5 %	59,0 %	11,5 %	2,6 %	25,6 %	1,3 %
Handledningssamtal på eget initiativ	76,3 %	5,2 %	1,5 %	16,3 %	0,7 %	59,0 %	24,4 %	5,1 %	10,2 %	1,3 %
Handledning via elektroniska media (t.ex. e-post) på handledarens initiativ	40,0 %	5,9 %	0,7 %	51,9 %	1,5 %	42,3 %	10,2 %	9,0 %	38,5 %	0,0 %
Handledning via elektroniska media (t.ex. e-post) på eget initiativ	63,7 %	13,3 %	4,4 %	17,0 %	1,5 %	52,6 %	14,1 %	14,1 %	17,9 %	1,3 %
Diskuterat arbetet med en annan lärare/forskare än handledaren	35,6 %	2,2 %	0,0 %	59,3 %	2,9 %	47,4 %	9,0 %	5,1 %	38,5 %	0,0 %
Diskuterat arbetet med studiekamrater/anhöriga	32,6 %	21,5 %	40,0 %	5,2 %	0,7 %	33,3 %	24,4 %	37,2 %	5,1 %	0,0 %

Tabell 13. Vilken typ av handledning eller stöd har du upplevt i avhandlingsprocessen och hur många gånger har du deltagit?

Figur 32. Har du dragit nytta av följande stödformer? Ja-svar i %.

Drygt hälften av tredje årets studerande har läst utbildningens stödmaterial om vetenskapligt skrivande, men överlag har mindre än hälften dragit nytta av de stödformer som finns tillgängliga.

I de öppna kommentarerna gällande avhandlingsarbetet finns väldigt olika synpunkter. Många var väldigt nöjda med den handledning de fått, medan andra ansåg att den var bristfällig och otydlig. Något som många lyfte fram var att de inte tyckte att handledningen gav dem konkret hjälp och att mycket blev otydligt. En sak som kan påverka här att studerande och lärare kan ha olika bild av vad som förväntas av studenten då hen skriver en avhandling. Arbetet ska vara självständigt, men då borde studerandena förstås vara medvetna om det från början att de egentligen ska tänka ut det mesta själva. Handledningen ska mest fungera som diskussion och ett forum där man får tips om vad man borde tänka på snarare än konkreta svar på hur eller vad man ska göra.

9.3.3 Sammanfattning med konkreta åtgärdsförslag

För att få en högre kvalitativ nivå på handledning av avhandlingar skulle det krävas att alla institutioner och ämnen:

- Inför strukturerat seminariearbete åtminstone på kandidatnivån
- Formulerar lärandemål och förväntningar på avhandlingar och avhandlingsprocessen
- hänvisar studerandena till det stödmaterial som producerats
- inför systematisk kontakt till biblioteken beträffande informationssökning och referensteknik, t.ex. som en del av seminariearbetet
- övar på att skriva vetenskapliga texter i större grad än nu

10 Avslutning

10.1 Vad kan Åbo Akademi göra för att underlätta studerandenas studiesituation?

I avsnittet om studieförmåga och studiefärdigheter ställdes frågan ”Kan Åbo Akademi göra något för att underlätta din studiesituation?”. Eftersom den frågan på sätt och vis kan sägas sammanfatta syftet med studieklimatundersökningen får kommentarerna till den sammanfatta och avsluta rapporten. Det är förstås rätt varierande svar, men nedan kommer ett urval tankar och idéer som studerandena har.

- Erbjud mer hjälp vid planering av studierna
- Ha fler kurser med närvaro och föreläsningar
- Ge feedback på inlämningsuppgifter och tentamina
- Ge tydliga instruktioner för uppgifter och vad som förväntas av studerande i kursen
- Koordinera perioderna med de andra lärarna så att alla kurser inte har tentamen eller deadlines på samma gång för att sprida ut arbetsbördan lite
- Ha fler tentamenstillfällen
- Mer information om vilka möjligheter till hjälp och stöd som finns (t.ex. studiepsykolog och studierådgivare)

10.2 Uppmaning 2015

På basis av resultaten i studieklimatundersökningen görs varje år en uppmaning till utbildningsenheterna om vad de särskilt borde fästa uppmärksamheten på under inkommande planeringsperiod.

Sommarstudier och studerandenas välmående

En sak som lyftes fram i kommentarerna var möjligheten till sommarstudier. (Även Undervisnings- och kulturministeriet har initierat diskussion om åretruntstudier). I nuläget anser många studenter att det borde finnas betydligt bättre möjligheter till att avlägga sommarstudier och då inte endast läskurser. Också tentamensmöjligheterna på sommaren kunde förbättras och ett alternativ till det här är e-tentamen.

Något som påverkar studiernas framskridande och studiemotivationen mycket är studerandenas välmående. Hälsoskäl var den vanligaste orsaken till varför studierna inte framskridit planenligt och en rätt stor andel uppgav också att de upplevt nedstämdhet, osund stresskänsla och oönskad ensamhet. I kommentarerna lyfte några fram att de fått stor hjälp av studiepsykologen och att fler borde få information om den möjligheten. Välmående är en förutsättning för att studierna ska vara möjliga över huvudtaget och därför bör det ligga i ÅA:s intresse att erbjuda tillräckliga stödtjänster för studerandena och jobba för att det ska vara en låg tröskel för studerande att söka hjälp.